

מדינת ישראל

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ה בחשוון, תשפ"ה
26 בנובמבר, 2024
371/2024

האוכלוסייה ממוצא אתיופי בישראל - לקט נתונים לרגל חג הסיגד 2024

The Ethiopian Population in Israel, 2024

דמוגרפיה

- בסוף שנת 2023 מנתה האוכלוסייה ממוצא אתיופי בישראל 171.6 אלף תושבים, 93.6 אלף ילידי אתיופיה ו-78.0 אלף ילידי ישראל שאביהם נולד באתיופיה.¹
- בשנת 2023 הגיעו מאתיופיה לישראל 1,812 איש.
- כ-64% מהאוכלוסייה ממוצא אתיופי מתגוררת בשני מחוזות עיקריים: מחוז המרכז (כ-37%) ומחוז הדרום (כ-27%). בסוף שנת 2023, היישוב העירוני עם מספר התושבים ממוצא אתיופי הגבוה ביותר היה נתניה (12.9 אלף איש), ואילו היישוב העירוני עם אחוז התושבים ממוצא אתיופי הגבוה ביותר מכלל אוכלוסיית היישוב, היה קריית מלאכי (13.9%).
- לידות חי – בשנת 2023 נולדו 3,901 תינוקות לנשים ממוצא אתיופי. באותה שנה, מספר הילדים הממוצע שאישה ממוצא אתיופי צפויה ללדת במהלך חייה היה 2.60.

חינוך והשכלה

- בחינוך היסודי והעל-יסודי למדו בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) 33,509 תלמידים ממוצא אתיופי שהם כ-2.2% מכלל התלמידים בחינוך העברי.
- שיעור הניגשים לבחינות הבגרות בקרב תלמידי כיתות יב יוצאי אתיופיה באותה שנה היה 93.4%, לעומת 95.2% בקרב כלל החינוך העברי. שיעור הזכאות לתעודת בגרות העומדת בדרישות הסף של האוניברסיטאות בקרב תלמידי יב יוצאי אתיופיה, נמצא במגמת עלייה בשנים האחרונות.
- אחוז הממשיכים ללימודי תואר ראשון במכללות אקדמיות בקרב יוצאי אתיופיה היה גבוה משמעותית מהאחוז בקרב כלל התלמידים בחינוך העברי (53.4% לעומת 40.0%, בהתאמה).

¹ בנוסף היו עוד 9,163 ילידי ישראל שאביהם לא נולד באתיופיה, אך אימם נולדה באתיופיה, ועוד 1,008 זרים שהם בעלי תעודת זהות אתיופית.

- **מספר הסטודנטים יוצאי אתיופיה** במוסדות להשכלה גבוהה נמצא במגמת עלייה בשנים האחרונות, מ-3,194 בתשע"ז (2016/17) ל-4,144 בתשפ"ד (2023/24), עלייה של 29.7%. לשם השוואה, בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים חלה בתקופה זו עלייה של 3.9% בלבד.
- בשנת 2022 החלו את לימודיהם **בקורסים להכשרות מקצועיות** 1,965 תלמידים ממוצא אתיופי, שהם 2.0% מכלל הלומדים בהכשרות בשנה זו.

ספורט

- בשנת תשפ"ג (2022/23) היו **2,365 ספורטאים** פעילים ממוצא אתיופי שהם כ-1.5% מכלל אוכלוסיית הספורטאים הפעילים.

רווחה

- בשנת 2023 היו **רשומים במשרד הרווחה והביטחון החברתי** כ-25.5 אלף ילידי אתיופיה (שיעור של כ-272.7 ל-1,000 נפש) וכ-19.9 אלף ילידי הארץ שאבותיהם נולדו באתיופיה (שיעור של 261.0 ל-1,000 נפש).

פשיעה ומשפט

- בשנת פסק הדין 2022 אחוז יוצאי אתיופיה **שעמדו לדין** היה 7.4% בקרב כלל תושבי ישראל היהודים והאחרים שעמדו לדין. אחוז יוצאי אתיופיה בקרב הקטינים שעמדו לדין היה גבוה באופן משמעותי מהאחוז בקרב המבוגרים (9.6% לעומת 7.2%, בהתאמה).

ללווחות אוכלוסייה ממוצא אתיופי 2009-2022

אוכלוסייה

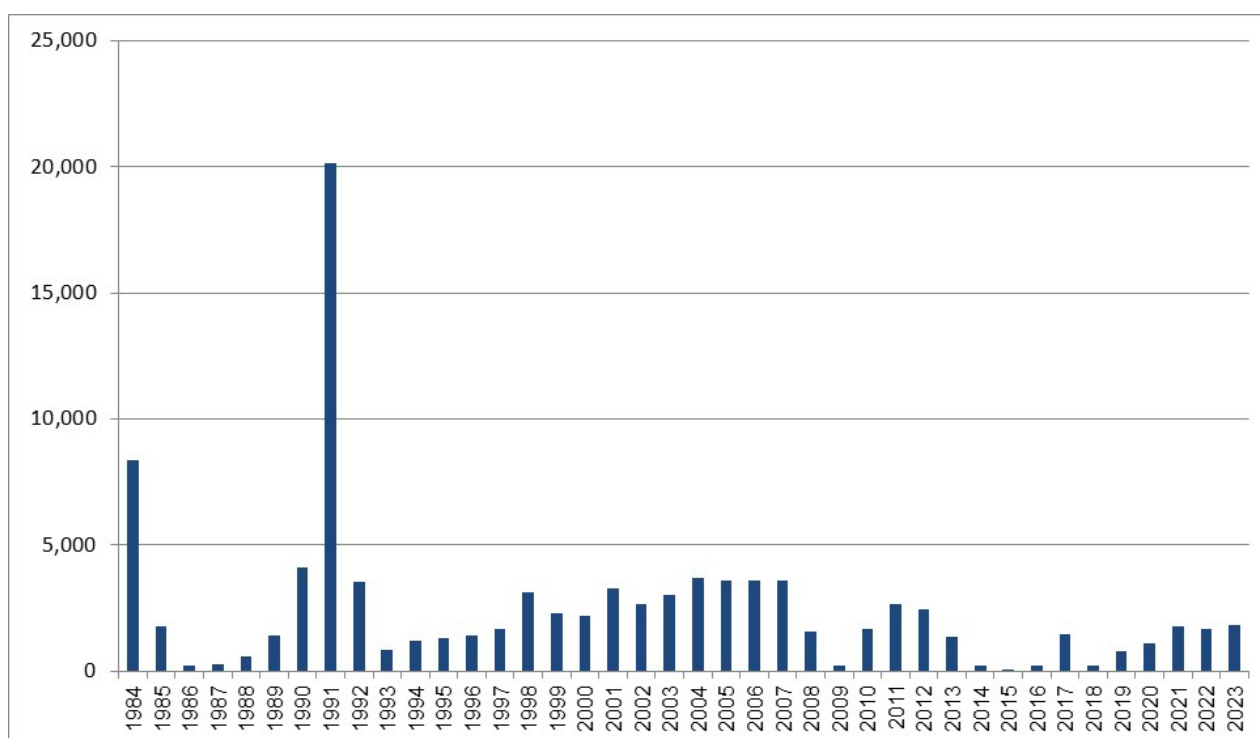
בסוף שנת 2023 מנתה האוכלוסייה ממוצא אתיופי בישראל 171.6 אלף תושבים, 93.6 אלף ילידי אתיופיה (כ-55%) ו-78.0 אלף ילידי ישראל שאביהם נולד באתיופיה (כ-45%).

העלייה מאתיופיה

כשליש מהעולים מאתיופיה עלו בשני גלי עלייה מרכזיים, הגל הראשון בשנות ה-80 ("מבצע משה") והגל השני בשנת 1991 ("מבצע שלמה").

בשנת 2023 הגיעו מאתיופיה לישראל 1,812 איש, בשנת 2022 – 1,680 ובשנת 2021 – 1,755 איש.

תרשים 1 - עולים שהגיעו מאתיופיה, 1984-2023, מספרים מוחלטים

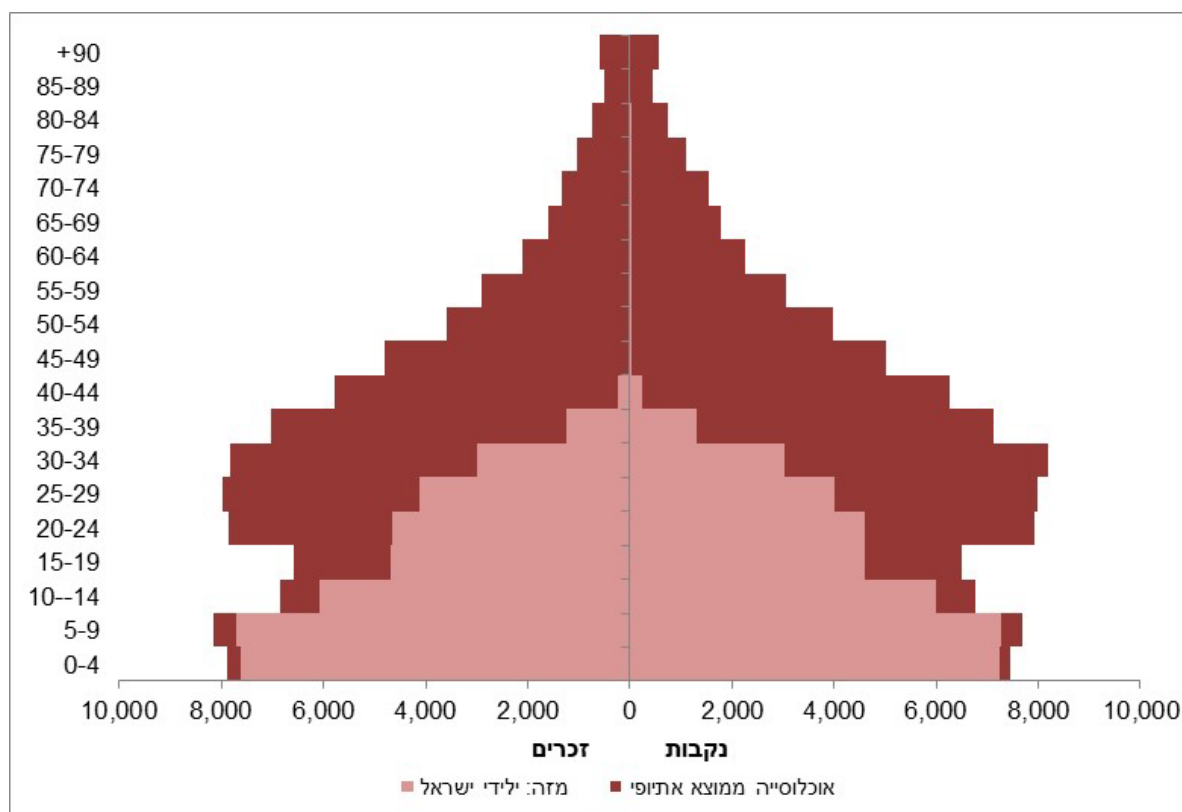
מבנה הגילים

בסוף שנת 2023 הגיע חלקם של הילדים בני 0-14 בקרב האוכלוסייה ממוצא אתיופי ל-26.1% (מתוכם, יותר מ-93.6% ילידי ישראל). אחוז בני 65 ומעלה בקרב האוכלוסייה ממוצא אתיופי הגיע לכ-7.0% (רובם ככולם ילידי חו"ל).

לשם השוואה, חלקם של הילדים בני 0-14 בקרב כלל היהודים והאחרים² היה דומה לזה של האוכלוסייה ממוצא אתיופי – 26.9%. לעומת זאת, חלקם של בני 65 ומעלה בקרב אוכלוסיית היהודים והאחרים היה 14.9%, כמעט פי שניים מחלקם באוכלוסייה ממוצא אתיופי.

² אחרים – נוצרים לא ערבים, בני דתות אחרות ואנשים שרשומים כחסרי סיווג דת במרשם האוכלוסין.

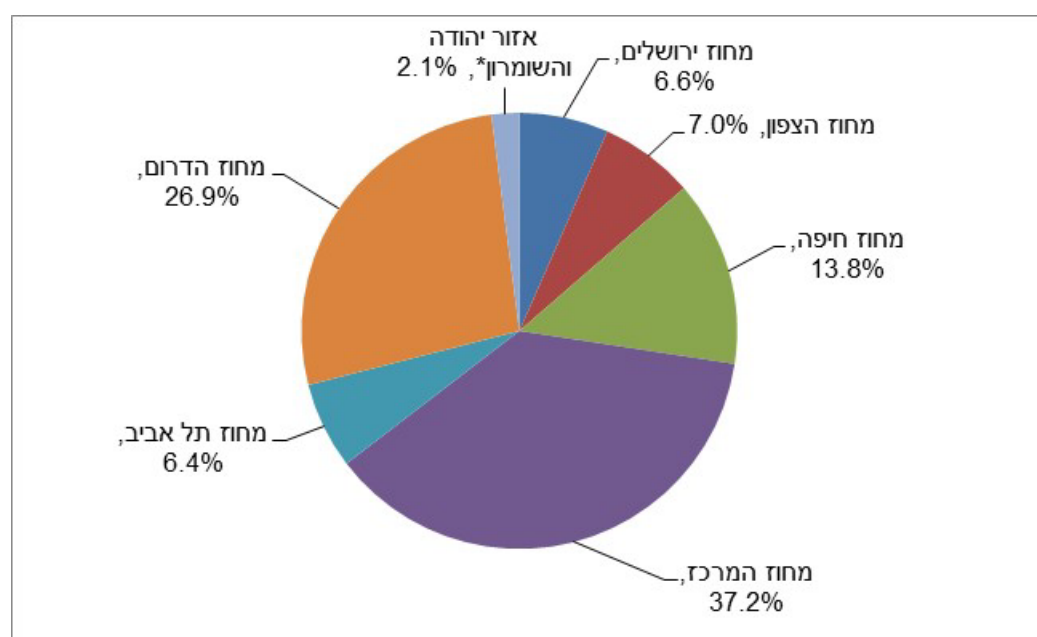
תרשים 2 - האוכלוסייה ממוצא אתיופי לפי מקום לידה, גיל ומין, סוף 2023, מספרים מוחלטים

תפרוסת גאוגרפית

כ-44% מהאוכלוסייה ממוצא אתיופי מתגוררת במרכז הארץ: כ-63.8 אלף איש במחוז המרכז (37.2%) ועוד כ-11 אלף במחוז תל אביב (6.4%). יותר מרבע מהאוכלוסייה מתגוררת במחוז הדרום – כ-44.6 אלף איש.

תרשים 3 - האוכלוסייה ממוצא אתיופי לפי מחוז, 2023, אחוזים

* יישובים ישראליים.

בסוף שנת 2023, היישוב העירוני עם **מספר** התושבים ממוצא אתיופי הגבוה ביותר היה נתניה (12.9 אלף איש). היישוב עם **אחוז** התושבים ממוצא אתיופי הגבוה ביותר מכלל אוכלוסיית היישוב, היה קריית מלאכי (13.9%). לשם השוואה, חלקה של האוכלוסייה האתיופית בכלל האוכלוסייה בישראל קטן מ-2%.

לוח א - האוכלוסייה ממוצא אתיופי ביישובים עיקריים, סוף שנת 2023³

שם היישוב	סה"כ אוכלוסייה ביישוב (אלפים)	סה"כ אוכלוסייה ממוצא אתיופי ביישוב (אלפים)	אחוז האוכלוסייה ממוצא אתיופי מסה"כ האוכלוסייה ביישוב
סך הכל ארצי	9,914.7	171.6	1.7
מזה:			
קריית מלאכי	27.4	3.8	13.9
קריית גת	69.8	7.9	11.3
יבנה	57.7	3.7	6.4
עפולה	64.6	4.0	6.1
אשקלון	161.7	9.4	5.8
חדרה	106.8	6.1	5.8
נתניה	233.5	12.9	5.5
רמלה	84.3	4.6	5.4
קריית ים	42.2	2.2	5.1
רחובות	153.4	7.5	4.9
לוד	90.8	4.4	4.9
באר שבע	219	10.6	4.8
נתיבות	52.9	2.5	4.7
פתח תקווה	267.2	10.1	3.8
ראשון לציון	258.7	9.6	3.7
אשדוד	229.2	7.5	3.3
בית שמש	167.3	4.6	2.8
בת ים	131.1	2.7	2.0
חיפה	298.3	5.6	1.9
חולון	193	2.9	1.5
ירושלים	1,028.4	6.3	0.6
תל אביב-יפו	495.2	2.7	0.5

למטא דאטה (הגדרות והסברים) בנושא

³ יישובים שבהם 2,000 תושבים ויותר ממוצא אתיופי.

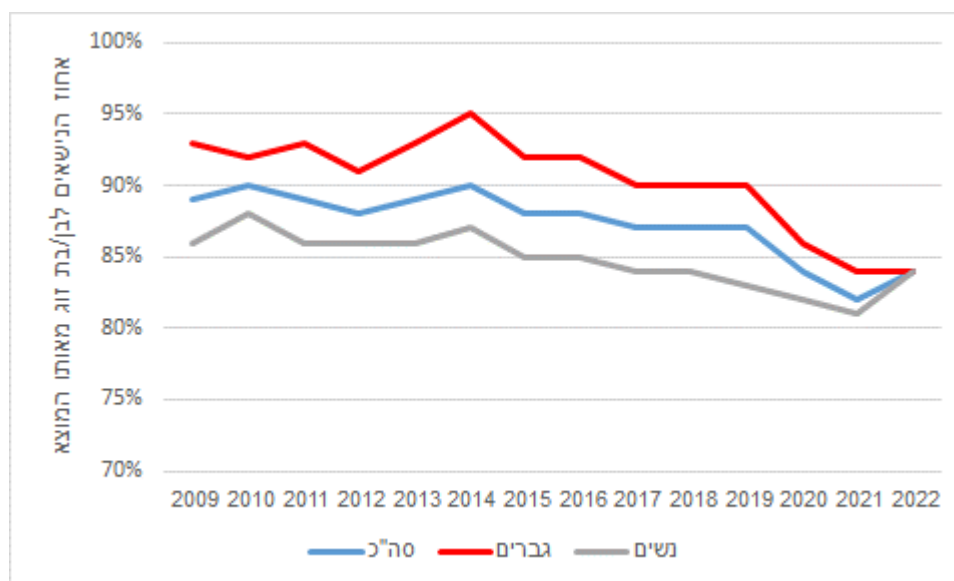
במהלך השנה נישאו בישראל במוסדות הדת המורשים⁴ 958 חתנים ו-965 כלות ממוצא אתיופי, 91% מהם נישאו לראשונה.

לוח ב - נישאים ממוצא אתיופי ב-2022

מספרים מוחלטים	חתנים	כלות
סה"כ נישאים ממוצא אתיופי	958	965
ילידי אתיופיה – סך הכל	601	534
מתוכם: עלו עד 1989	29	20
עלו מ-1990 ואילך	572	514
ילידי ישראל, שאביהם נולדו באתיופיה	357	431

84% מהחתנים והכלות ממוצא אתיופי שנישאו בישראל בשנת 2022 נישאו לבן/בת זוג מאותו המוצא. אחוז הנישאות ממוצא אתיופי שנישאו לבן זוג מאותו המוצא עלה בשנה זו. לעומת זאת, בקרב הגברים ממוצא אתיופי, אחוז הנישאים לבת זוג מאותו המוצא נותר יציב. זאת לאחר מגמה של ירידה באחוז זה בקרב שני המינים שהחלה בשנת 2015.

תרשים 4 - אחוז הנישאים ממוצא אתיופי שנישאו לבן/בת זוג מאותו המוצא 2009-2022

בקרב הנישאים בשנת 2022 שנולדו באתיופיה, 89% נישאו לבן/בת זוג ממוצא אתיופי, גברים יותר מנשים (90% ו-88%, בהתאמה), לעומת זאת, בקרב הנישאים ילידי ישראל שאביהם נולד באתיופיה, רק 76% נישאו לבן/בת זוג ממוצא אתיופי, גברים יותר מנשים (78% ו-74%, בהתאמה).

⁴ מקור הנתונים הוא מרשם האוכלוסין. הנתונים אינם כוללים נישואין שנערכו בחו"ל או נישואין אלטרנטיביים של יהודים שנערכו בישראל שלא במסגרת יהודית אורתודוקסית.

בני האוכלוסייה ממוצא אתיופי נישאים בגיל מבוגר יותר בהשוואה לכלל האוכלוסייה היהודית. בשנת 2022 הגיל הממוצע בנישואין ראשונים בקרב גברים ממוצא אתיופי היה גבוה ב-3.0 שנים מגילם הממוצע של החתנים היהודים, ועמד על 30.3 שנים (31.1 בקרב ילידי אתיופיה ו-29.2 בקרב ילידי ישראל שאביהם יליד אתיופיה).

הגיל הממוצע בקרב נשים ממוצא אתיופי היה גבוה ב-2.8 שנים מגילן הממוצע של הכלות היהודיות, ועמד על 28.4 בנישואין ראשונים (28.6 בקרב ילידות אתיופיה ו-28.2 בקרב ילידות ישראל שאביהם יליד אתיופיה).

כתוצאה מגיל הנישואין הגבוה בקרב האוכלוסייה ממוצא אתיופי, אחוז הרווקים והרווקות בקבוצת הגיל 25-29 אצלם גבוה לעומת כלל היהודים (86% לעומת 65% בקרב הגברים היהודים ו-69% לעומת 51% בקרב הנשים היהודיות). תופעה זו משמעותית יותר בקרב ילידי ישראל שאביהם נולד באתיופיה בהשוואה לילידי אתיופיה.

לוח ג - אחוז רווקים בגיל 25-29, לפי מין, ממוצע 2022

נשים	גברים	
51	65	יהודים - סך הכל
69	86	מזה: מוצא אתיופי
57	81	מתוכם: ילידי אתיופיה
80	90	ילידי ישראל, שאביהם נולדו באתיופיה

במהלך 2022 התגרשו 362 גברים ו-404 נשים ממוצא אתיופי.

שיעור הגירושין בקרב האוכלוסייה ממוצא אתיופי גבוה משיעור הגירושין בכלל האוכלוסייה היהודית (15.7 לעומת 8.6 לכל אלף נשואים, בהתאמה).

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

לידות חי

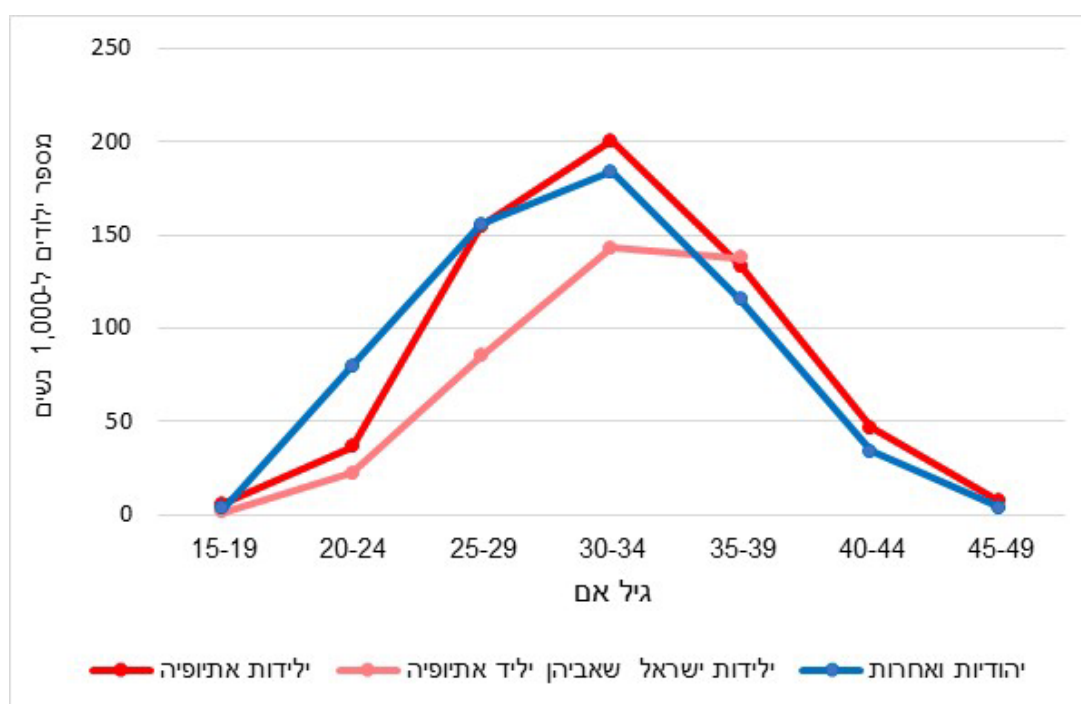
בשנת 2023 נולדו 3,901 תינוקות לנשים ממוצא אתיופי, כ-74% מהן לנשים ילידות אתיופיה. באותה שנה מספר הילדים הממוצע שאישה ממוצא אתיופי צפויה ללדת במהלך חייה היה 2.60, נמוך מזה של יהודיות ואחרות – 2.88.

דפוסי הפרייון לפי גיל של נשים ילידות אתיופיה עברו לאורך השנים תהליך של הידמות לאלו של היהודיות והאחרות. עד גיל 29 רמת הפרייון של נשים ילידות אתיופיה נמוכה מזו של היהודיות והאחרות ובגיל 30 ומעלה רמת הפרייון שלהן גבוהה מזו של היהודיות והאחרות.

ראוי לציין כי רמת הפרייון של נשים ילידות ישראל שאביהן יליד אתיופיה נמוכה באופן משמעותי מזו של נשים ילידות אתיופיה עד גיל 34.

התקרבות רמת הפרייון של נשים ילידות אתיופיה וילידות ישראל שאביהן יליד אתיופיה לזו של האוכלוסייה הקולטת היא תופעה שכיחה שמתרחשת בקרב מהגרים בחברות הקולטות.

תרשים 5 - שיעור פריין סגולי לפי גיל האם לנשים ילידות אתיופיה, לילדות ישראל שאביהן יליד אתיופיה ולכלל הנשים היהודיות והאחרות, 2023⁵

בשנת 2023, מחוז המרכז המשיך להיות המחוז שבו מתגוררים מרבית הילודים לאימהות ממוצא אתיופי הן בקרב ילידות אתיופיה (35.8%) והן בקרב ילידות ישראל שאביהן יליד אתיופיה (36.3%). במקביל, חלקם של הילודים לנשים ילידות ישראל שאביהן יליד אתיופיה ומתגוררים במחוזות הצפון והדרום יחד (42.1%) נותר גבוה מחלקם של הילודים לנשים ילידות אתיופיה במחוזות אלו (32.5%). מרבית הילודים הנולדים לאימהות ממוצא אתיופי מתגוררים ביישובים עירוניים (כ-98%). היישובים העירוניים עם מספר הילודים הרב ביותר לאימהות ממוצא אתיופי היו: נתניה (295 ילודים), באר שבע (265) ופתח תקווה (253). היישובים העירוניים עם האחוז הגבוה ביותר של ילודים לאימהות ממוצא אתיופי מסך כל הילודים ביישוב היו: קריית עקרון (כ-17%), קריית מלאכי (כ-16%) וקריית גת (כ-14%).

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

⁵ בשל גודלה הקטן של אוכלוסיית הנשים ילידות ישראל ממוצא אתיופי בגיל 40 ומעלה, שיעור הפריין הסגולי מוצג עד לקבוצת הגיל 35-39.

משקי בית ומשפחות של יוצאי אתיופיה⁶

משקי בית⁷

מספר משקי הבית הממוצע של יוצאי אתיופיה בישראל לשנים 2021-2023 הוא 43.7 אלף, כ-1.5% מכלל משקי הבית בישראל וכ-1.8% ממשקי הבית היהודיים והאחרים, בדומה לשנים הקודמות. כ-82% ממשקי הבית של יוצאי אתיופיה הם משקי בית משפחתיים,⁸ מתוכם כ-96% כוללים משפחה אחת בלבד והיתר הם משקי בית שבהם משפחה אחת עם אחרים או שתי משפחות ויותר. בקרב אוכלוסיית היהודים והאחרים 75% הם משקי בית משפחתיים. מתוכם כ-96% כוללים משפחה אחת בלבד, בדומה למשקי הבית של יוצאי אתיופיה. כ-18% ממשקי הבית של יוצאי אתיופיה הם משקי בית לא משפחתיים, ורובם (כ-87% מהם) הם משקי בית של אדם שגר לבד. בקרב היהודים והאחרים כ-25% הם משקי בית לא משפחתיים ורובם (כ-92% מהם) הם משקי בית של אדם שגר לבד. גודל משק הבית הממוצע של יוצאי אתיופיה – 3.73 נפשות, גבוה מהגודל של משקי הבית היהודיים והאחרים – 3.01 נפשות.

משפחות⁹

בישראל 36.6 אלף משפחות של יוצאי אתיופיה. לכשני שלישים מהמשפחות (כ-65%) מבנה הכולל זוג עם ילדים בכל גיל, גבוה בהשוואה למשפחות היהודיות ואחרות (57%). בקרב המשפחות של יוצאי אתיופיה נמצא אחוז נמוך של זוגות ללא ילדים – כ-11%, לעומת כ-29% בקרב משפחות יהודיות ואחרות. ייתכן שהבדל זה נובע מכך שזוגות ללא ילדים ממוצא אתיופי צעירים יחסית, כך שעדיין לא הביאו ילדים לעולם. לשם השוואה, זוגות ללא ילדים בקרב משפחות יהודיות ואחרות, כוללים יותר זוגות מבוגרים שילדיהם עזבו את הבית.

⁶ מקור הנתונים הוא סקר כוח אדם. הנתונים עבור כלל האוכלוסייה ואוכלוסיית היהודים והאחרים הם לשנת 2023, הנתונים עבור האוכלוסייה האתיופית הם ממוצע לשנים 2021-2023. האוכלוסייה אינה כוללת מוסדות, קיבוצים, מעונות סטודנטים ואת הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום).

⁷ משק בית – אדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע, ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. הם עשויים להיות קרובי משפחה, לא קרובי משפחה או צירוף של אנשים קרובים ושאינם קרובים.

משק בית של יוצאי אתיופיה נקבע כמשק בית שבו לפחות אחת מהנפשות בגיל 15 ומעלה היא ממוצא אתיופי, כלומר ילידת אתיופיה או שאביה יליד אתיופיה.

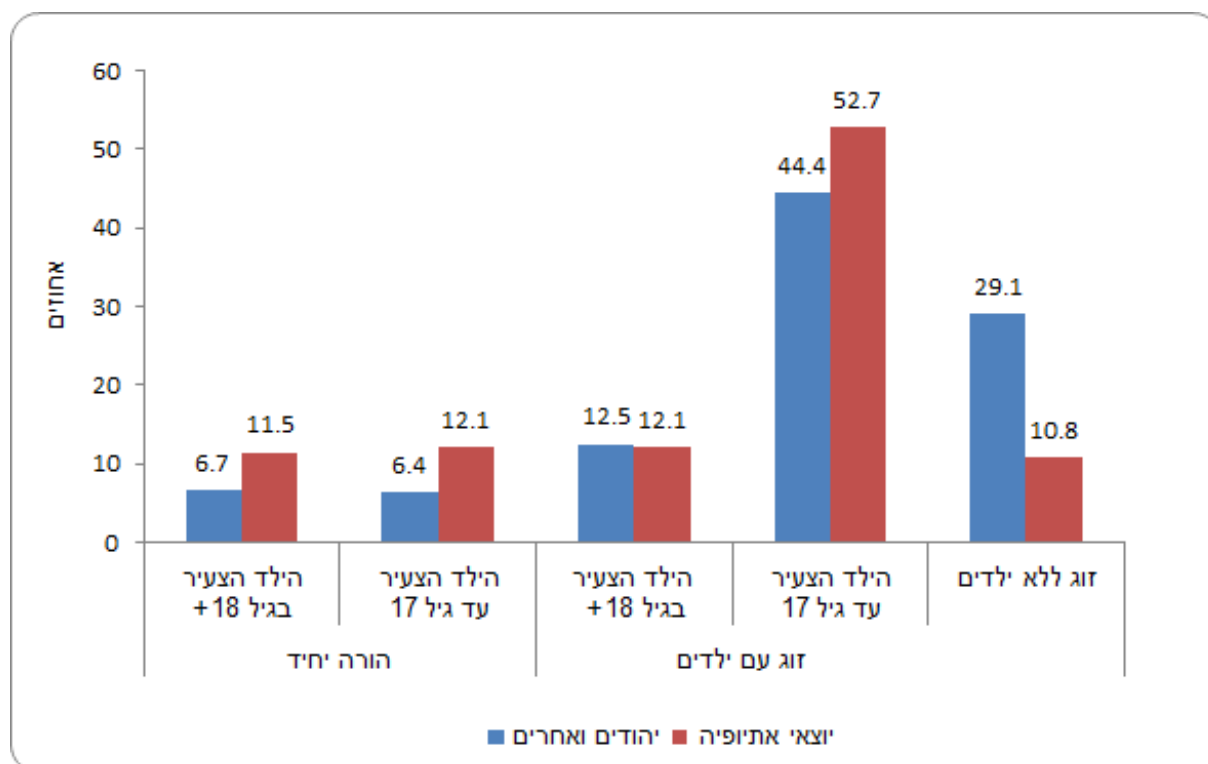
⁸ משק בית משפחתי הוא משק בית שיש בו משפחה אחת לפחות. משק בית משפחתי יכול לכלול: משפחה אחת, משפחה אחת עם אחרים או שתי משפחות ויותר.

⁹ משפחה (משפחה גרעינית) מוגדרת כשני אנשים או יותר החולקים משק בית אחד הקשורים זה לזה כבני זוג נשואים או לא נשואים (כולל זוגות חד-מיניים) או כהורה וילד (כולל ילד מאומץ). סוגי המשפחה העיקריים הם: זוג בלבד, זוג עם ילדים (בקבוצות גיל שונות לפי גיל הילד הצעיר) או הורה יחיד (משפחה חד-הורית) עם ילדים. סוגי משפחות נוספים שהוגדרו הם: סב ו/או סבתא עם נכדים ללא הוריהם, אחים בלבד הגרים יחד, ללא בני זוג וללא ילדים.

משפחה של יוצאי אתיופיה נקבעה כמשפחה שבה לפחות אחת מהנפשות בגיל 15 ומעלה היא ממוצא אתיופי כלומר ילידת אתיופיה או שאביה יליד אתיופיה.

אחוז המשפחות החד-הוריות בקרב המשפחות של יוצאי אתיופיה גבוה במיוחד – כ-24%, כמעט פי שניים מהאחוז במשפחות היהודיות והאחרות (כ-13%) בדומה לשנים קודמות.

תרשים 6 - משפחות, לפי סוג משפחה, 2023¹⁰

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

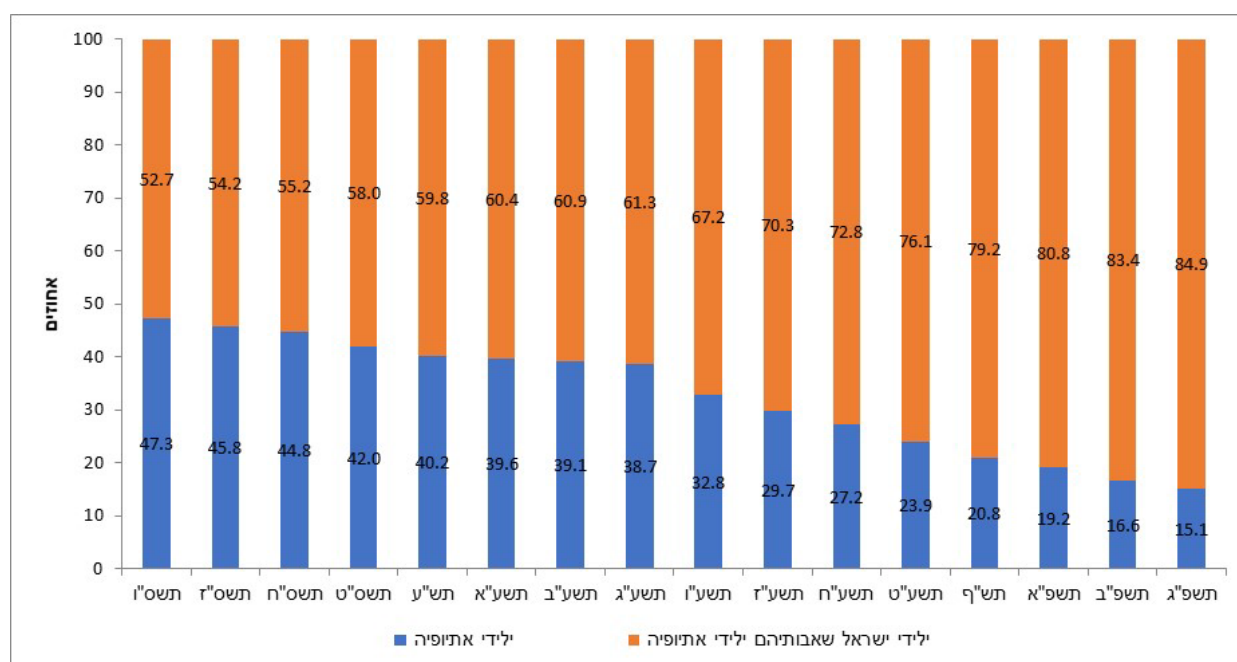
תלמידים במערכת החינוך

בחינוך היסודי והעל-יסודי למדו בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) 33,509 תלמידים ממוצא אתיופי שהם כ-2.2% מכלל התלמידים בחינוך העברי.

בשנת הלימודים תשפ"ג 15.1% מכלל התלמידים ממוצא אתיופי היו ילידי אתיופיה, לעומת 38.7% בשנת הלימודים תשע"ג (2012/13) (תרשים 7).

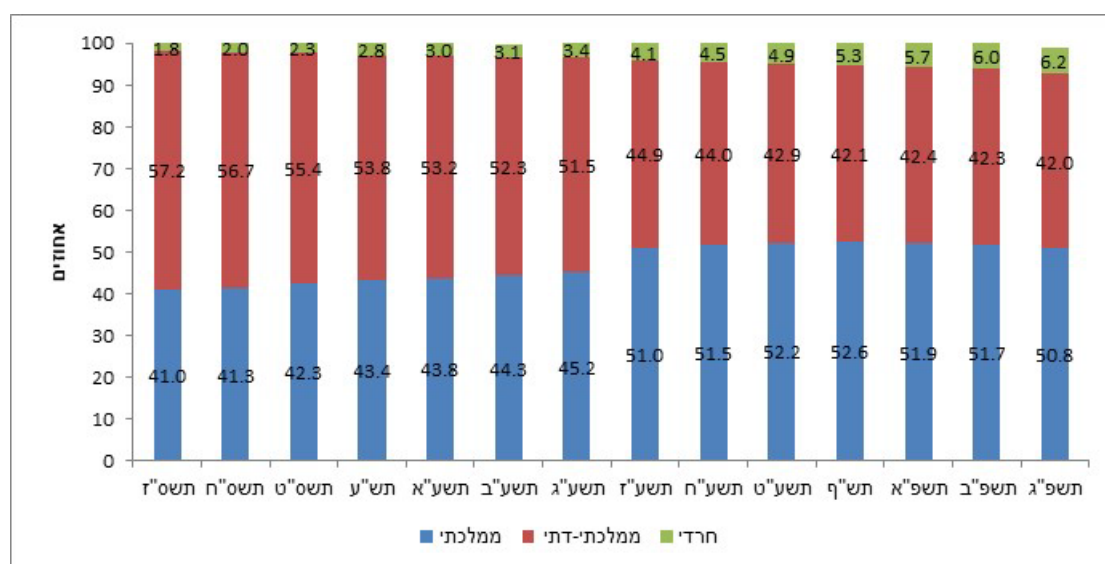
¹⁰ מקור הנתונים הוא סקר כוח אדם. הנתונים עבור כלל האוכלוסייה ואוכלוסיית היהודים והאחרים הם לשנת 2023, הנתונים עבור האוכלוסייה האתיופית הם ממוצע לשנים 2021-2023. האוכלוסייה אינה כוללת מוסדות, קיבוצים, מעונות סטודנטים ואת הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום).

תרשים 7 - תלמידים ממוצא אתיופי לפי מקום לידה בשנים נבחרות

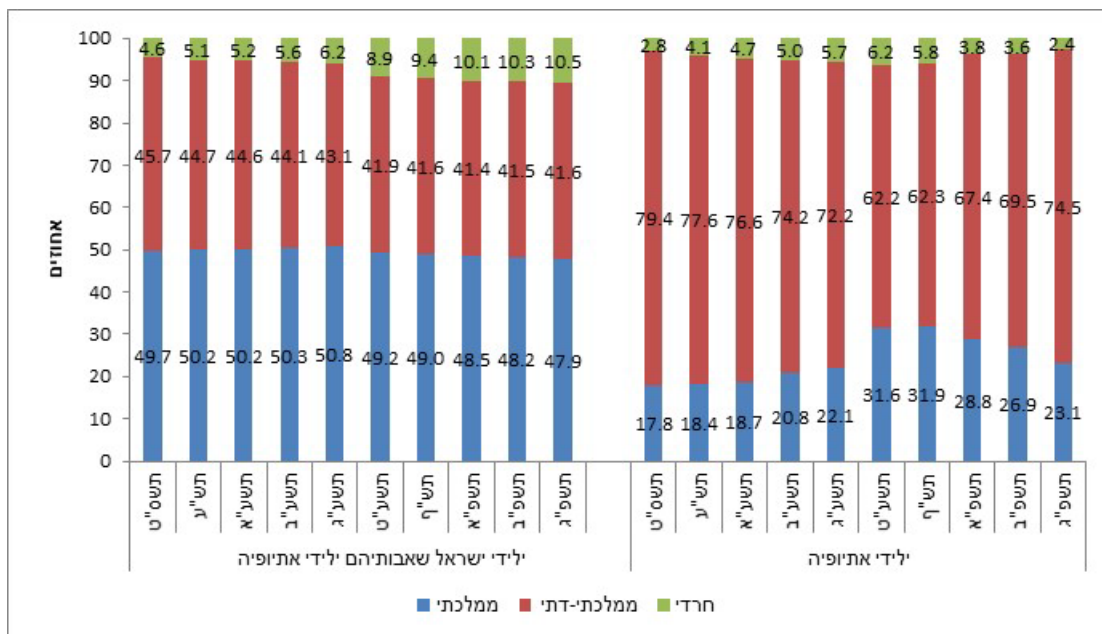
בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) למדו בפיקוח הממלכתי-דתי 42.0% מהתלמידים ממוצא אתיופי (חינוך יסודי ועל-יסודי). אחוז זה נמצא במגמת ירידה בעשור האחרון (מ-51.5% בשנת הלימודים תשע"ג). במקביל גדל אחוז התלמידים הלומדים בפיקוח הממלכתי ל-50.8% (מ-45.2% בשנת הלימודים תשע"ג), ובפיקוח החרדי ל-6.2% (מ-3.4% בשנת הלימודים תשע"ג) (תרשים 8).

תרשים 8 - תלמידים ממוצא אתיופי לפי פיקוח בשנים נבחרות

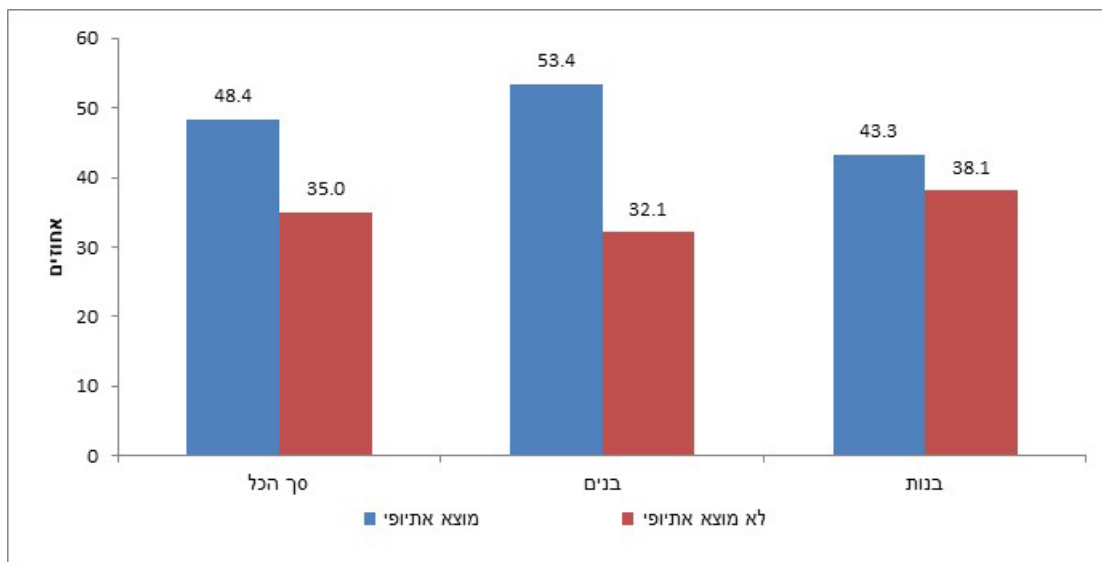
בחינוך היסודי בשנת תשפ"ג למדו בפיקוח החרדי 2.4% מהתלמידים ילידי אתיופיה ו-10.5% מהתלמידים ילידי ישראל שאביהם יליד אתיופיה. בעשור האחרון נמשכת מגמת העלייה בפיקוח החרדי של התלמידים ילידי ישראל שאביהם יליד אתיופיה (תרשים 9).

תרשים 9 - תלמידים ממוצא אתיופי לפי מקום לידה ופיקוח (חינוך יסודי) בשנים נבחרות

בקרב תלמידי החטיבה העליונה ממוצא אתיופי, 48.4% למדו בחינוך הטכנולוגי/מקצועי,¹¹ לעומת 35.0% בקרב תלמידי החינוך העברי שאינם ממוצא אתיופי (תרשים 10).

תרשים 10 - לימודים בחינוך טכנולוגי/מקצועי (חינוך עברי) לפי מוצא ולפי מין בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23)

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

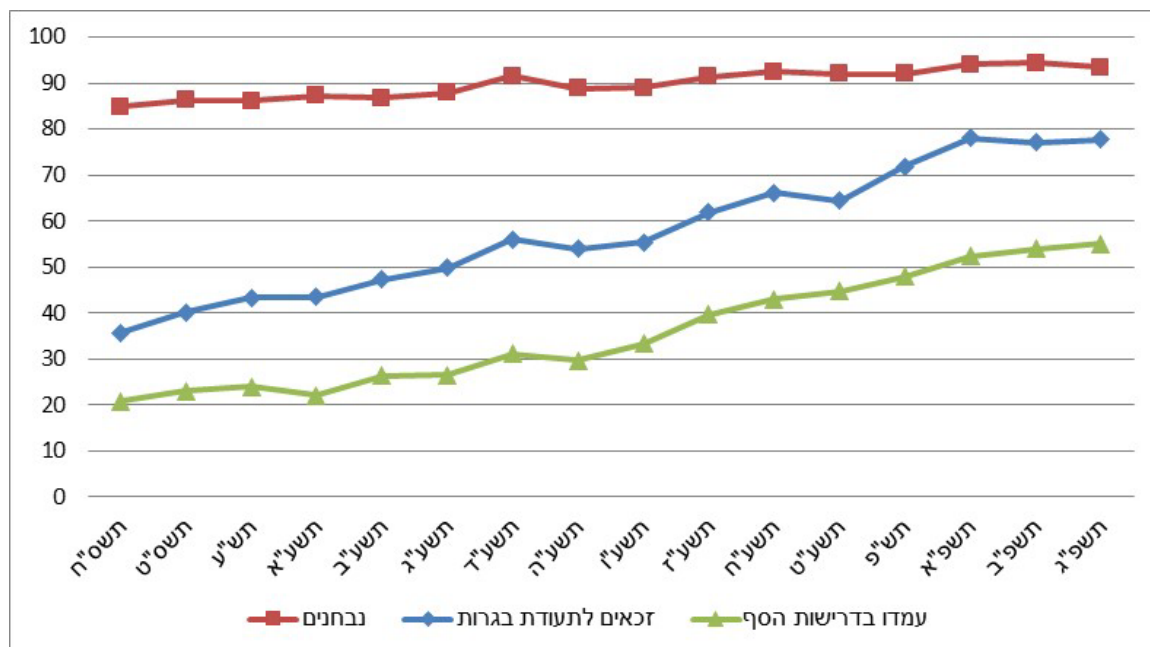
¹¹ החל בשנת הלימודים תשע"ז (2016/17) שונה אופן הזיהוי של חינוך הטכנולוגי/מקצועי (בעבר נתיב טכנולוגי) ועודכן כך שישקף את ההגדרות הנוכחיות של משרד החינוך.

נבחנים בבחינות הבגרות¹²

בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) ניגשו לבחינות הבגרות 2,408 תלמידים בכיתות יב ממוצא אתיופי. שיעור הניגשים לבחינות הבגרות בקרב תלמידי כיתות יב יוצאי אתיופיה באותה שנה היה 93.4%, לעומת 95.2% בקרב כלל החינוך העברי. שיעור הזכאות לתעודת בגרות¹³ בקרב יוצאי אתיופיה נמוך משמעותית מהשיעור בחינוך העברי – 77.7% לעומת 85.6%, בהתאמה. יחד עם זאת, שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב יוצאי אתיופיה נמצא במגמת עלייה בשנים האחרונות (ראו תרשים 11).

55.1% מתלמידי יב יוצאי אתיופיה קיבלו תעודת בגרות העומדת בדרישות הסף של האוניברסיטאות¹⁴ (והם המועמדים הפוטנציאליים להמשך לימודים במוסדות להשכלה גבוהה), לעומת 76.0% מכלל תלמידי החינוך העברי. גם שיעור הזכאות לתעודת בגרות העומדת בדרישות הסף של האוניברסיטאות בקרב תלמידי יב יוצאי אתיופיה, נמצא במגמת עלייה בשנים האחרונות (ראו תרשים 11).

תרשים 11 - תלמידי כיתות יב ממוצא אתיופי שנבחנו בבחינות הבגרות, אחוזים

שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב יוצאי אתיופיה שלמדו במוסדות של פיקוח מינהל החינוך הדתי הגיע ל-80.3%, לעומת 76.0% בקרב יוצאי אתיופיה שלמדו במוסדות של הפיקוח הכללי.¹⁵ גם שיעור העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות היה גבוה יותר בקרב תלמידי יב בפיקוח מינהל החינוך הדתי (62.2%) לעומת הפיקוח הכללי (50.5%).

¹² כדי לאפשר השוואה תקפה בין יוצאי אתיופיה לכלל החינוך העברי, אוכלוסיית התלמידים בפרק הנבחנים בבחינות הבגרות אינה כוללת את תלמידי הפיקוח החרדי (הן בקרב יוצאי אתיופיה הן בכלל החינוך העברי).

¹³ תלמידים שעמדו בכל הדרישות המקנות זכאות לתעודת בגרות.

¹⁴ דרישות סף של האוניברסיטאות כוללות בנוסף לזכאות לתעודת בגרות, ציון עובר ברמה של 3 יחידות לימוד במתמטיקה ו-4 יחידות לימוד באנגלית.

¹⁵ הפיקוח הכללי ופיקוח מינהל החינוך הדתי מקבילים לפיקוח ממלכתי ולפיקוח ממלכתי-דתי, בהתאמה.

משקלם היחסי של בני הדור השני (ילידי הארץ שאביהם יליד אתיופיה), הגיע בתשפ"ג ל-68.7% מכלל תלמידי כיתות יב ממוצא אתיופי. שיעור הזכאים לתעודת בגרות בקרב בני הדור השני היה גבוה משיעור הזכאים בקרב ילידי אתיופיה, 79.6% ו-73.3%, בהתאמה. שיעור הזכאים שעמדו בדרישות הסף של האוניברסיטאות בקרב תלמידי יב ממוצא אתיופי בני הדור השני היה גבוה מהשיעור בקרב תלמידי יב ילידי אתיופיה, 59.2% ו-46.2%, בהתאמה.

קורסי הכשרה מקצועית

בשנת 2022 החלו את לימודיהם בקורסים להכשרות מקצועיות¹⁶ 1,965 תלמידים ממוצא אתיופי, שהם 2.0% מכלל הלומדים בהכשרות בשנה זו. שיעור זה גבוה מעט משיעור האוכלוסייה ממוצא אתיופי בקרב כלל האוכלוסייה בישראל (1.8%).¹⁷

73.0% מהלומדים ממוצא אתיופי היו ילידי אתיופיה, ו-27.0% ילידי הארץ שאביהם נולד באתיופיה. 11.1% מהלומדים ממוצא אתיופי השתתפו בקורסים מתוקצבים, ו-88.9% – בקורסים שאינם מתוקצבים. לעומת זאת, בקרב כלל הלומדים 4.8% השתתפו בקורסים מתוקצבים ו-95.2% – בקורסים שאינם מתוקצבים.

ענפי ההכשרה הבולטים בקרב הלומדים ממוצא אתיופי היו: תחבורה (54.6% מהלומדים¹⁸), מינהל (11.0%), טיפוח החן (9.4%), חשמל ואלקטרוניקה (8.4%) ומחשבים (6.8%).

73.1% מהלומדים ממוצא אתיופי סיימו את לימודיהם בשנת 2022 והיו זכאים לתעודה, נמוך מאחוז הזכאים בקרב כלל הלומדים (79.4%).

למטא דאטה (הגדרות והסברים) בנושא

¹⁶ קורסים בפיקוח אגף בכיר להכשרה מקצועית ולפיתוח כוח אדם במשרד העבודה. הנתונים המוצגים כאן התקבלו ומתייחסים לתקופה שבה האגף שויך למשרד הכלכלה והתעשייה. הקורסים מיועדים לאנשים בגיל 18 ומעלה המעוניינים לרכוש מקצוע, לעשות הסבה מקצועית או להשתלם במקצועם. הקורסים מתקיימים במגוון ענפי לימוד מקצועיים ומשלבים הכשרה עיונית ומעשית. בסופם מתקיימות בחינות גמר אשר מקנות למסיימים תעודת מקצוע ממשלתית. ההכשרות מבוצעות באמצעות קורסים מתוקצבים (במימון האגף) וכן קורסים שאינם מתוקצבים (במימון הלומד).

¹⁷ בסוף שנת 2022 מנתה האוכלוסייה ממוצא אתיופי בישראל 168.8 אלף תושבים, ואוכלוסיית ישראל נאמדה בכ-9.662 מיליון תושבים.

¹⁸ מספרים גבוהים עקב יישום תקן אבטחת מטענים.

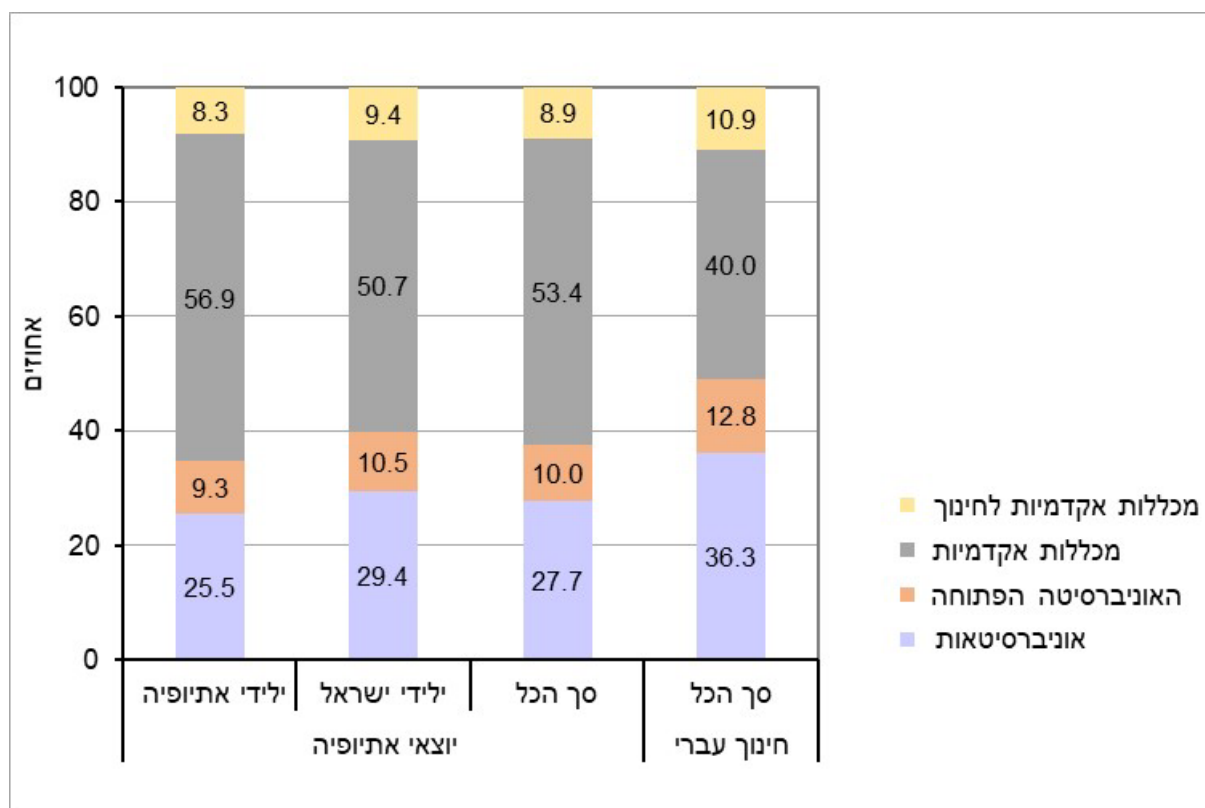
המשך לימודים לתואר ראשון בקרב מסיימי תיכון ממוצא אתיופי¹⁹ בתשע"ה (2014/15) בתוך 8 שנים מסיום התיכון, מעקב עד תשפ"ג (2022/23)

23.1% בלבד ממסיימי התיכון ממוצא אתיופי המשיכו ללימודי תואר ראשון בתוך 8 שנים מסיום התיכון, לעומת 47.9% מתוך כלל מסיימי התיכון בחינוך העברי.

האחוז בקרב ילידי ישראל ממוצא אתיופי (שלפחות אחד מהוריהם נולד באתיופיה) היה דומה לאחוז בקרב ילידי אתיופיה (כ-23%).

אחוז הממשיכים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות בקרב כלל יוצאי אתיופיה שהמשיכו ללימודי תואר ראשון היה נמוך משמעותית מהאחוז המקביל בקרב כלל התלמידים בחינוך העברי (27.7% לעומת 36.3%, בהתאמה). אחוז הממשיכים ללימודי תואר ראשון במכללות אקדמיות בקרב יוצאי אתיופיה היה גבוה משמעותית מהאחוז בקרב כלל התלמידים בחינוך העברי (53.4% לעומת 40.0%, בהתאמה).

תרשים 12 - המשך לימודים לתואר ראשון בקרב מסיימי תיכון ממוצא אתיופי בתשע"ה (2014/15), לפי סוג מוסד

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

¹⁹ יוצאי אתיופיה כוללים את ילידי אתיופיה ואת ילידי ישראל (שאחד מהוריהם או שניהם נולדו באתיופיה).

תואר

בשנת תשפ"ד (2023/24) 4.7 אלף סטודנטים יוצאי אתיופיה למדו לקראת תואר (כולל 518 סטודנטים שלמדו לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה).

מתוך הסטודנטים יוצאי אתיופיה: 83.7% (3,468) למדו לקראת תואר ראשון, 14.3% (593) למדו לקראת תואר שני, ו-0.5% (20) למדו לקראת תואר שלישי.

לשם השוואה, בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים²¹: 70.6% (163,463) למדו לקראת תואר ראשון, 23.3% (53,886) למדו לקראת תואר שני, ו-4.3% (9,880) למדו לקראת תואר שלישי.

מספר הסטודנטים החדשים²² לתואר ראשון יוצאי אתיופיה ירד ב-3.3% לעומת השנה הקודמת. לעומת זאת, אצל שאר הסטודנטים היהודים והאחרים עלה מספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון ב-7.7%.

מספרם של כלל הסטודנטים יוצאי אתיופיה עלה ב-4.0% לעומת השנה הקודמת, בייחוד בתואר שני (8.8%).

מספר הסטודנטים יוצאי אתיופיה במוסדות להשכלה גבוהה²³ נמצא במגמת עלייה בשנים האחרונות, מ-3,194 בתשע"ז (2016/17) ל-4,144 בתשפ"ד (2023/24), עלייה של 29.7%. לשם השוואה, במספרם של שאר הסטודנטים היהודים והאחרים חלה עלייה של 3.9% בלבד – מ-222.7 אלף בתשע"ז ל-231.5 אלף בתשפ"ד.

מהשוואה בין אחוז יוצאי אתיופיה מתוך כלל הסטודנטים היהודים והאחרים לבין אחוז יוצאי אתיופיה בשכבת הגיל המייצגת באוכלוסיית היהודים והאחרים²⁴ עולה כי יש תת-ייצוג של יוצאי אתיופיה בכל התארים, בייחוד בתארים המתקדמים.

²⁰ לאורך כל הפרק, כל עוד לא נכתב אחרת, נתוני ההשכלה הגבוהה או האוניברסיטאות כוללים את נתוני האוניברסיטה הפתוחה מלבד נתוני הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה (שמופיעים בחלק נפרד בהמשך). הסיבה לכך היא מאפייני האוניברסיטה הפתוחה המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה: קבלה פתוחה ללימודי תואר ראשון (ללא דרישות מוקדמות) וגמישות בבחירת מסלול הלימודים האישי ומשך הלימודים לקראת תואר זה.

²¹ בשונה מהודעות קודמות, בהודעה זו נערכה השוואה בין יוצאי אתיופיה לקבוצת היהודים והאחרים, שהיא מתאימה יותר להשוואה מאשר כלל הסטודנטים.

²² סטודנט חדש הוא מי שלמד לראשונה במוסד להשכלה גבוהה בישראל (לא כולל לימודים קודמים באוניברסיטה הפתוחה), כלומר סטודנט שלא הופיע במידע המנהלי בשנים קודמות (לא כולל האוניברסיטה הפתוחה).

²³ לא כולל תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה. לאוניברסיטה הפתוחה מאפיינים המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה.

²⁴ כ-60% מהסטודנטים לתואר ראשון היו בני 20-24, ולכן קבוצת גיל זו מייצגת את הלומדים לתואר הראשון. באופן דומה, קבוצת הגיל 25-35 מייצגת את הלומדים לתואר שני וקבוצת הגיל 36-45 – את הלומדים לתואר שלישי.

לוח ד - אחוז יוצאי אתיופיה מתוך הסטודנטים היהודים והאחרים בהשכלה הגבוהה ומתוך קבוצת הגיל המייצגת באוכלוסיית היהודים והאחרים והיחס ביניהם, לפי תואר אקדמי, תשפ"ד (2023/24)

תואר אקדמי	סך כל התארים האקדמיים	תואר ראשון	תואר שני	תואר שלישי
אחוז יוצאי אתיופיה מתוך כלל הסטודנטים היהודים והאחרים	1.38	1.61	0.88	0.16
אחוז יוצאי אתיופיה מתוך קבוצת הגיל המייצגת באוכלוסיית היהודים והאחרים	3.18	3.10	3.55	2.82
יחס באחוזים	43.4	51.9	24.8	5.7

סוג מוסד לימוד

יוצאי אתיופיה למדו בעיקר במכללות האקדמיות – 60.4% (לעומת 37.6% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים), ופחות באוניברסיטאות – 27.5% (לעומת 50.0%, בהתאמה). אחוזי הסטודנטים במכללות האקדמיות לחינוך היו דומים – 12.1% בקרב יוצאי אתיופיה לעומת 12.4% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים.

חלקם של הסטודנטים יוצאי אתיופיה בקרב כלל הסטודנטים באוניברסיטאות היה 0.8%, במכללות האקדמיות – 1.1% (1.7% במכללות המתקצבות ו-2.7% במכללות שאינן מתקצבות) ובמכללות האקדמיות לחינוך – 1.3%.

תחום לימוד

אחוז הסטודנטים יוצאי אתיופיה שלמדו מקצועות ה-**STEM**²⁵ (16.7%) היה נמוך מהאחוז בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים (31.4%). בתואר ראשון היה האחוז בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה 18.4% בלבד, לעומת 35.2% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים, ובתואר שני האחוזים היו 8.4% (50 סטודנטים) ו-18.5%, בהתאמה.

גם במקצועות ה**הייטק**²⁶ אחוז הסטודנטים יוצאי אתיופיה (9.7%) היה נמוך מהאחוז בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים (14.7%). בתואר ראשון היה האחוז בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה 11.1% בלבד, לעומת 17.7% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים, ובתואר שני האחוזים היו 2.4% (14 סטודנטים) ו-7.4%, בהתאמה.

בפילוח הלומדים **לתואר ראשון**, אחוז גבוה של יוצאי אתיופיה למדו בתחומים: מדעי החברה (לא כולל עסקים ומדעי הניהול) (22.2% לעומת 17.2% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים), עסקים ומדעי הניהול (20.4% לעומת 10.2%, בהתאמה) וחינוך והכשרה להוראה (14.4% לעומת 14.1%, בהתאמה). לעומת זאת, אחוז נמוך של יוצאי אתיופיה למדו לתואר ראשון בתחומים: שפות, ספרויות ולימודים רגיונליים

²⁵ תחומי ה-STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) הם: מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב; המדעים הפיזיקליים; המדעים הביולוגיים; הנדסה ואדריכלות.

²⁶ מקצועות ההייטק הם: מתמטיקה-מדעי המחשב, מדעי המחשב, מערכות מידע ניהוליות, הנדסת חשמל, הנדסת מחשבים-חשמל, הנדסת מחשבים-מדעי המחשב, הנדסת אלקטרוניקה, הנדסת מערכות תקשורת, הנדסת נתונים, הנדסת מערכות מידע.

(0.3% – 9 סטודנטים, לעומת 1.0% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים), רפואה (0.3% לעומת 1.3%, בהתאמה) המדעים הפיזיקליים (0.3% לעומת 1.6%, בהתאמה).

בפילוח הלומדים לתואר שני, אחוז גבוה של יוצאי אתיופיה למדו בתחומים: עסקים ומדעי הניהול (26.3% לעומת 19.8% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים), מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול) (24.3% לעומת 17.0%, בהתאמה) וחינוך והכשרה להוראה (21.6% לעומת 18.8%, בהתאמה). לעומת זאת, אחוז נמוך של יוצאי אתיופיה למדו לתואר ראשון בתחומים: שפות, ספרויות ולימודים רגיונליים (0.7% – 4 סטודנטים, לעומת 1.8% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים), המדעים הביולוגיים וחקלאות (1.5% לעומת 4.8%, בהתאמה) ורפואה (1.7% לעומת 5.5%, בהתאמה).

מין

אחוז הנשים בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה היה גבוה יותר מהאחוז בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים (71.7% לעומת 58.1%, בהתאמה).

מצב דומה היה גם באוניברסיטאות (71.5% בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה לעומת 53.4% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים). כך גם בשאר סוגי המוסדות, למעט המכללות האקדמיות לחינוך שבהן אחוז הנשים בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה היה נמוך יותר מהאחוז בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים (73.8% לעומת 74.8%, בהתאמה).

אחוז הנשים בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה היה גבוה מהאחוז המקביל בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים בכל סוגי התארים – בתואר ראשון (71.7% לעומת 56.6%, בהתאמה), בתואר שני (70.7% לעומת 62.1%, בהתאמה) ובתואר שלישי (60.0% – 12 סטודנטיות, לעומת 54.0%, בהתאמה).

אחוז הנשים בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה היה גבוה במיוחד בתחום מדעי הרוח הכלליים (68.5% לעומת 48.7% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים); גם בשאר התחומים היה אחוז הנשים בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה גבוה יותר, מלבד בחינוך והכשרה להוראה (75.4% לעומת 75.8%, בהתאמה).

סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה בתשפ"ד (2023/24)

באוניברסיטה הפתוחה למדו בתשפ"ד לתואר ראשון 518 סטודנטים יוצאי אתיופיה, ירידה של 9.0% לעומת השנה הקודמת (569). במספרם של שאר הסטודנטים היהודים והאחרים חלה ירידה קטנה יותר של 4.4%.

תחום לימוד

בקרוב סטודנטים יוצאי אתיופיה לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה, 67.4% למדו בתחום מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול) לעומת 51.4% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים. לעומת זאת, בקרב יוצאי אתיופיה אחוז הלומדים היה נמוך יותר בעיקר בתחום מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב (9.1% לעומת 19.8% בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים) ובתחום המדעים הפיזיקליים (9.7% לעומת 15.5%, בהתאמה).

באוניברסיטה הפתוחה למדו בתשע"ד לתואר ראשון 331 סטודנטיות (63.9%) ו-187 סטודנטים (גברים) יוצאי אתיופיה. בהשוואה לשנה הקודמת, במספר הסטודנטיות יוצאות אתיופיה חלה ירידה של 9.8% לעומת ירידה של 7.4% בקרב הסטודנטים הגברים יוצאי אתיופיה. אחוז הנשים בקרב סטודנטים יוצאי אתיופיה היה גבוה מהאחוז המקביל בקרב שאר הסטודנטים היהודים והאחרים (63.9% לעומת 49.0%, בהתאמה).

למטא דאטה (הגדרות והסברים) בנושא

ספורטאים פעילים²⁷

בשנת תשפ"ג (2022/23) היו 2,365 ספורטאים פעילים²⁸ ממוצא אתיופי שהם 1.5% מכלל אוכלוסיית הספורטאים הפעילים. יצוין כי באותה שנה אחוז יוצאי אתיופיה מכלל אוכלוסיית היהודים והאחרים באותה קבוצת גיל עמד על 2.0%. לשם השוואה, בשנת תשפ"ב (2021/22) היו 2,040 ספורטאים פעילים ממוצא אתיופי שהם כ-1.5% מכלל אוכלוסיית הספורטאים הפעילים.

בשנת תשפ"ג אחוז הנשים מכלל הספורטאים הפעילים ממוצא אתיופי היה 9.4%, נמוך מאחוז הנשים בשנה הקודמת – 11.6%, ונמוך מאחוז הספורטאיות הפעילות מכלל הספורטאים באותה שנה – 22.3%. בפילוח הספורטאים הפעילים לפי גיל עולה כי יותר ממחצית מהספורטאים יוצאי אתיופיה היו בני 12-17 (55.1%), וכך גם בקרב היהודים והאחרים (58.6%).

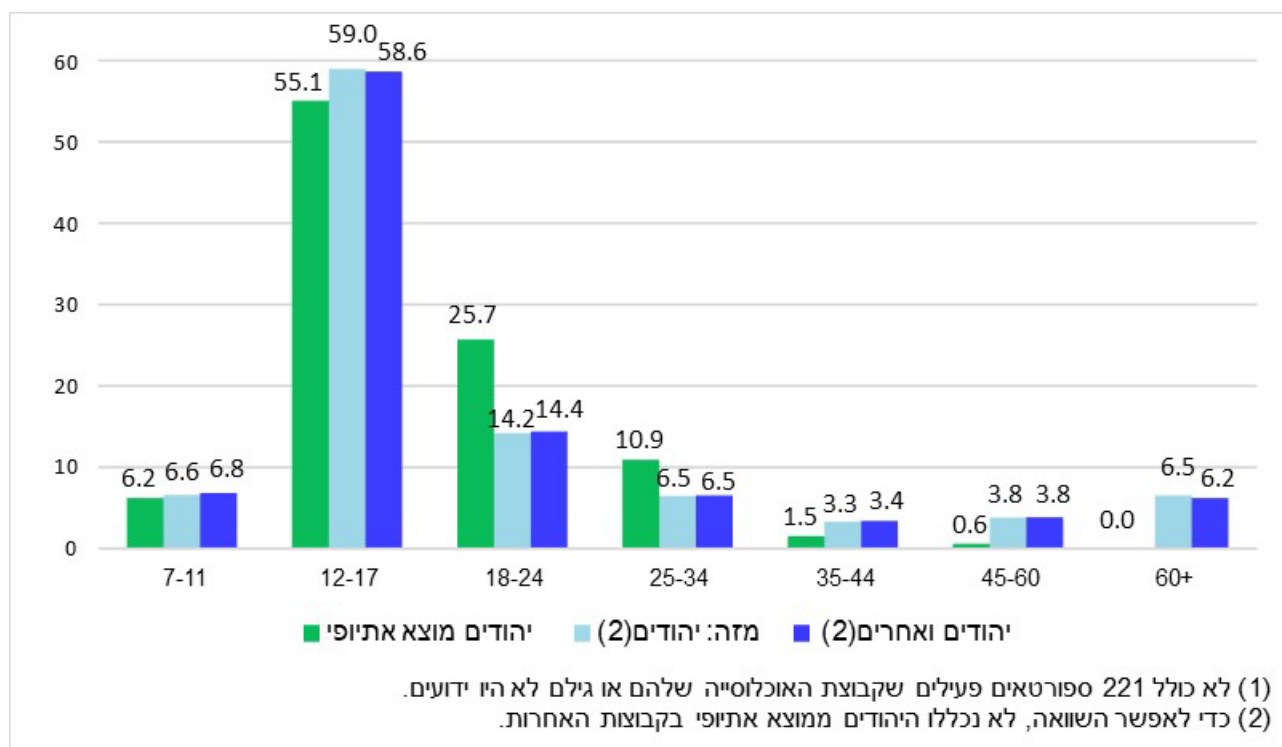
אחוזי הספורטאים הפעילים ממוצא אתיופי בקבוצות הגיל 18-24 (25.7%) ו-25-34 (10.9%) גבוהים באופן משמעותי מהאחוזים המקבילים בקרב יהודים (14.2% ו-6.5%, בהתאמה) ובקרב יהודים ואחרים (14.4% ו-6.5%, בהתאמה).

6.5% מהספורטאים הפעילים היהודים הם בני 61 ומעלה, ואילו בקרב יהודים ממוצא אתיופי לא נמצאו ספורטאים פעילים בקבוצת גיל זו.

²⁷ האחוזים מחושבים מהסך הכל הידוע.

²⁸ הנתונים כוללים ספורטאים בני 7-90 הן בענפים אישיים הן בענפים קבוצתיים. יש שני קריטריונים המגדירים ספורטאי כפעיל: השתתפות במינימום תחרויות וסף עליון של שנת לידה (מספר התחרויות וסף שנת הלידה מותנים בענף).

תרשים 13 - אחוז הספורטאים הפעילים היהודים והאחרים לפי מוצא, קבוצת אוכלוסייה וגיל, תשפ"ג (2022/23)(1)

88.6% מכלל הספורטאים ממוצא אתיופי מתאמנים בענפים קבוצתיים, והיתר (11.7%) – בענפים אישיים.

ענפי הספורט השכיחים בקרב ספורטאים ממוצא אתיופי הם:

- כדורגל – 1,734 ספורטאים שהם 3.4% מכלל הספורטאים בענף, בדומה לאחוז בשנה הקודמת – 3.7%
 - כדורסל – 296 ספורטאים שהם 0.8% מכלל הספורטאים בענף, בדומה לאחוז בשנה הקודמת – 0.7%
 - ג'ודו – 61 ספורטאים שהם כ-1.2% מכלל הספורטאים בענף, נמוך מהאחוז בשנה הקודמת – 3.4%.
- רובם הגדול של הספורטאים ממוצא אתיופי עוסקים בכדורגל (73.3%), לעומת 33.0% בקרב כלל אוכלוסיית הספורטאים הפעילים.

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)

נתונים מתוך סקר הוצאות משק הבית לשנת 2022

במשקי בית של יוצאי אתיופיה²⁹ ההכנסות נמוכות יותר מאלו של כלל האוכלוסייה, על אף שמספר המפרנסים הממוצע גדול יותר (1.7 לעומת 1.4 מפרנסים, בהתאמה). גם ההוצאות נמוכות יותר, במיוחד בחישוב ההוצאה לנפש, מאחר שמספר הנפשות הממוצע במשקי בית של יוצאי אתיופיה גדול יותר (3.9 לעומת 3.2 נפשות, בהתאמה).

ההכנסה הכספית נטו במשקי בית של יוצאי אתיופיה נמוכה בכ-20% מזו של כלל האוכלוסייה (14,676 ש"ח לעומת 18,237 ש"ח, בהתאמה), וההוצאה הכספית נמוכה ב-26% (10,699 ש"ח לעומת 14,526 ש"ח, בהתאמה). בחישוב ההוצאה לנפש הפער גדל ל-40% (2,749 ש"ח לעומת 4,580 ש"ח, בהתאמה).

²⁹ משקי בית שבהם ראש משק הבית או אחד מהוריו נולדו באתיופיה.

**לוח ה - הכנסות והוצאות חודשיות,
בכלל משקי הבית באוכלוסייה ובמשקי בית של יוצאי אתיופיה, 2022**

משקי בית של יוצאי אתיופיה	כלל משקי הבית באוכלוסייה	
3.9	3.2	ממוצע נפשות במשק בית
1.7	1.4	ממוצע מפרנסים במשק בית
	ש"ח	
16,295	22,013	הכנסה כספית ברוטו למשק בית
14,676	18,237	הכנסה כספית נטו למשק בית
10,699	14,526	הוצאה כספית למשק בית
2,749	4,580	הוצאה כספית לנפש

סך ההוצאה הממוצעת לתצרוכת במשקי בית של יוצאי אתיופיה הייתה 13,010 ש"ח בחודש לעומת 17,600 ש"ח בכלל משקי הבית – פער של 26.1%. מהשוואת סעיפי ההוצאה הראשיים נמצא שאחוז ההוצאה על רוב הסעיפים נמוך יותר במשקי בית יוצאי אתיופיה למעט סעיף הלבשה והנעלה, סעיף חינוך, תרבות ובידור וסעיף הדיור.

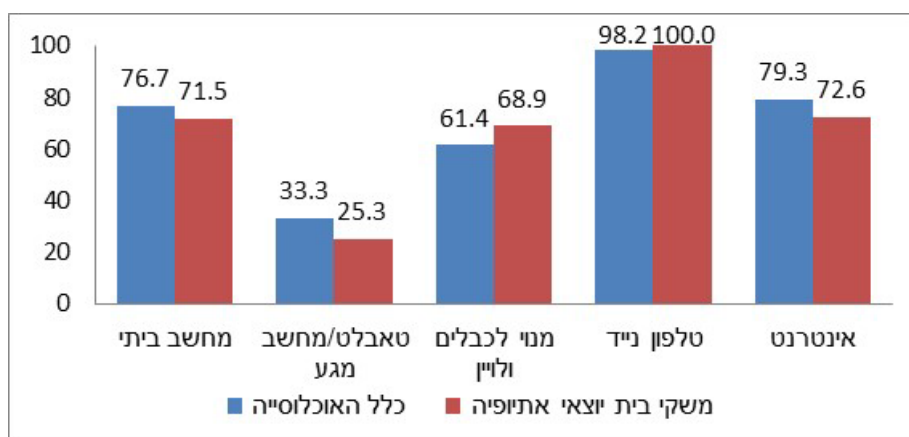
**לוח ו - הרכב ההוצאה החודשית לתצרוכת לפי קבוצות ראשיות,
בכלל משקי הבית באוכלוסייה ובמשקי בית של יוצאי אתיופיה, 2022**

יוצאי אתיופיה	משקי בית של	כלל האוכלוסייה	משקי בית של	
הרכב ההוצאה באחוזים	הוצאה לתצרוכת בש"ח	הרכב ההוצאה באחוזים	הוצאה לתצרוכת בש"ח	
100.0	13,010	100.0	17,600	הוצאות לתצרוכת - סך הכל
14.3	1,860	14.5	2,551	מזון (ללא ירקות ופירות)
2.8	369	3.5	611	ירקות ופירות
26.7	3,475	24.8	4,362	דיור
7.8	1,021	9.3	1,642	תחזוקת הדירה ומשק הבית
3.3	431	3.8	660	ריהוט וציוד לבית
6.6	864	3.3	579	הלבשה והנעלה
4.7	617	6.4	1,133	בריאות
14.9	1,933	11.0	1,931	חינוך, תרבות ובידור
15.5	2,012	18.6	3,272	תחבורה ותקשורת
3.3	429	4.9	860	מוצרים ושירותים אחרים

מהשוואת אחוזי הבעלות על מוצרים נמצא ששיעורי הבעלות על רוב מוצרי התקשורת ורוב מוצרי המטבח נמוכים יותר במשקי בית של יוצאי אתיופיה (למעט טלפון נייד, מיניו לכבלים ולווין, ותנור משולב).

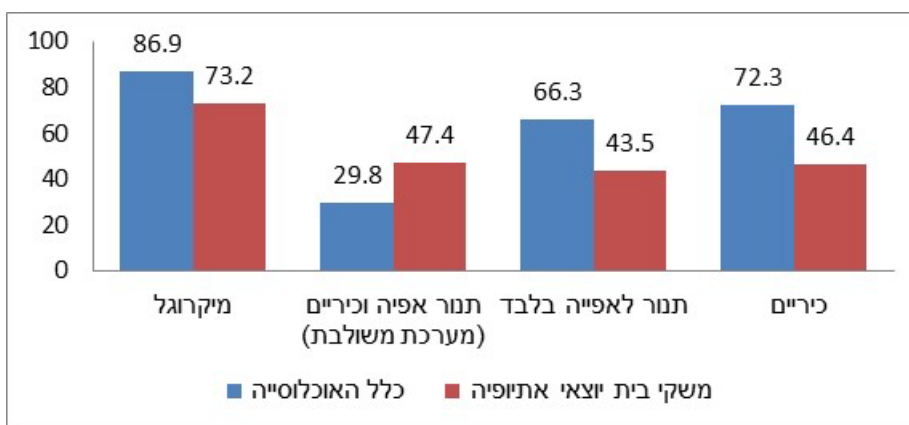
תרשים 14 - בעלות על מוצרי תקשורת בכלל משקי הבית באוכלוסייה ובמשקי בית של יוצאי אתיופיה,

2022

תרשים 15 - בעלות על מוצרי מטבח בכלל משקי הבית באוכלוסייה ובמשקי בית של יוצאי אתיופיה,

2022

נתוני רווחה לשנת 2023

רשומים במחלקות לשירותים חברתיים³⁰ ובעלי נזקקות מוגדרת³¹ במשרד הרווחה והביטחון החברתי

בשנת 2023 היו רשומים במשרד הרווחה והביטחון החברתי כ-25.5 אלף ילידי אתיופיה, שיעור של כ-272.7 ל-1,000 נפש. שיעור זה גבוה פי 2.3 משיעור הרשומים בקרב יהודים ואחרים ילידי חו"ל (לא כולל ילידי אתיופיה) שהיה כ-119.3 ל-1,000 נפש. מתוך ילידי אתיופיה הרשומים, כ-66.3% היו בעלי נזקקות מוגדרת. מספרם היה כ-16.9 אלף ושיעורם כ-180.7 ל-1,000 נפש. מתוכם, ל-31.8% הוגדרה נזקקות מסוג קשיים

³⁰ רשומים במחלקות לשירותים חברתיים – משפחה או פרט שפנו או הופנו למחלקות לשירותים חברתיים של משרד הרווחה והביטחון החברתי ונפתח להם תיק טיפול. החל משנת 2021, הנתונים המפורסמים הם ממערכת נתוני יסוד החדשה שבה חל שינוי ברמת אשכולות נזקקות משק הבית והפרט וכן ברמת הספירה של הרשומים במחלקות לשירותים חברתיים ובעלי הנזקקות המוגדרת. כך, למשפחה או פרט יכולים להיפתח יותר מתיק טיפול אחד או להירשם יותר מנזקקות אחת, והם יימנו בכל אחד מהם.

³¹ נזקקות – הסיבה שבגללה פנה או הופנה הפרט/המשפחה למחלקה לשירותים חברתיים. העובד הסוציאלי המטפל במשפחה מציין לכל תיק את נזקקות משק הבית מתוך רשימה קבועה של 29 נזקקויות, ואת נזקקויות הפרט של בני המשפחה מתוך רשימה קבועה של 47 נזקקויות. בנוסף, לבני משפחה הרשומים בתיק ואינם בעלי נזקקות, מצוין כי "לא זוהתה נזקקות".

בצריכת שירותים ומיצוי זכויות, ל-14.8% – קושי בטיפול אישי ובמיומנויות יום-יומיות, ל-11.4% – מצוקה רגשית, ול-6.6% – בדידות ו/או היעדר מערכות תמיכה.

בקרב ילידי הארץ שאביהם נולד באתיופיה (להלן דור שני לילידי אתיופיה) היו כ-19.9 אלף רשומים ושיעורם היה 261.0 ל-1,000 נפש. שיעור זה גבוה פי 2.6 משיעור הרשומים בני הדור השני לילידי חו"ל (לא כולל דור שני לילידי אתיופיה) שהיה כ-101.0 ל-1,000 נפש. ל-38.4% מהרשומים בני הדור השני לילידי אתיופיה הייתה נזקקות מוגדרת. מספרם היה כ-7.7 אלף ושיעורם כ-100.3 ל-1,000 נפש.

מושמים במסגרות רווחה של משרד הרווחה והביטחון החברתי

בשנת 2023 הושמו במסגרות רווחה כ-4.0 אלף ילידי אתיופיה, שיעור של כ-42.5 ל-1,000 נפש. שיעור זה גבוה משיעור המושמים בקרב יהודים ואחרים ילידי חו"ל שהיה 36.0 ל-1,000 נפש. בנוסף עליהם, הושמו כ-5.2 אלף בני הדור השני לילידי אתיופיה, שיעור של כ-68.1 ל-1,000 נפש. שיעור זה גבוה פי 2.6 משיעור המושמים בקרב בני הדור השני לילידי חו"ל שהיה 26.5 ל-1,000 נפש, ופי 1.6 משיעור המושמים בקרב ילידי אתיופיה (42.5 ל-1,000 נפש, כאמור).

בקרב ילידי אתיופיה לעומת יהודים ואחרים ילידי חו"ל (לא כולל ילידי אתיופיה):

- שיעור המושמים במסגרות חוץ-ביתיות³² בלבד היה כ-3.6 ל-1,000 נפש, לעומת כ-3.2 ל-1,000 נפש בקרב יהודים ואחרים ילידי חו"ל.
- שיעור המושמים במסגרות בקהילה³³ בלבד היה כ-37.3 ל-1,000 נפש, לעומת כ-31.7 ל-1,000 נפש בקרב יהודים ואחרים ילידי חו"ל.
- שיעור המושמים אשר הושמו גם במסגרות חוץ-ביתיות וגם במסגרות בקהילה היה 1.6 ל-1,000 נפש, לעומת כ-1.1 ל-1,000 נפש בקרב יהודים ואחרים ילידי חו"ל.

בקרב בני הדור השני לילידי אתיופיה לעומת בני הדור השני לילידי חו"ל (לא כולל דור שני לילידי אתיופיה):

- שיעור המושמים במסגרות חוץ-ביתיות בלבד היה כ-7.5 ל-1,000 נפש, לעומת כ-5.3 ל-1,000 נפש בקרב בני הדור השני לילידי חו"ל.
- שיעור המושמים במסגרות בקהילה היה כ-58.4 ל-1,000 נפש, לעומת כ-19.6 ל-1,000 נפש בקרב בני הדור השני לילידי חו"ל.
- שיעור המושמים אשר הושמו גם במסגרות חוץ-ביתיות וגם במסגרות בקהילה היה כ-2.2 ל-1,000 נפש, לעומת כ-1.6 ל-1,000 נפש בקרב בני הדור השני לילידי חו"ל.

³² אדם שאינו יכול לגור עם משפחתו עקב חשיפה שלו או של משפחתו למצבי מצוקה וסכנה. דוגמאות למסגרות חוץ-ביתיות: משפחת אומנה, מקלט, פנימייה, מרכז חירום, בית אבות.

³³ אדם שממשיך להתגורר עם משפחתו הטבעית ומקבל שירותים בקהילה ותמיכה בהתאם למדיניות "עם הפנים לקהילה" של משרד הרווחה והביטחון החברתי. דוגמאות למסגרות בקהילה: מעון יום, מועדונית, משפחתון, מרכז הורים וילדים או מרכז למניעת אלימות.

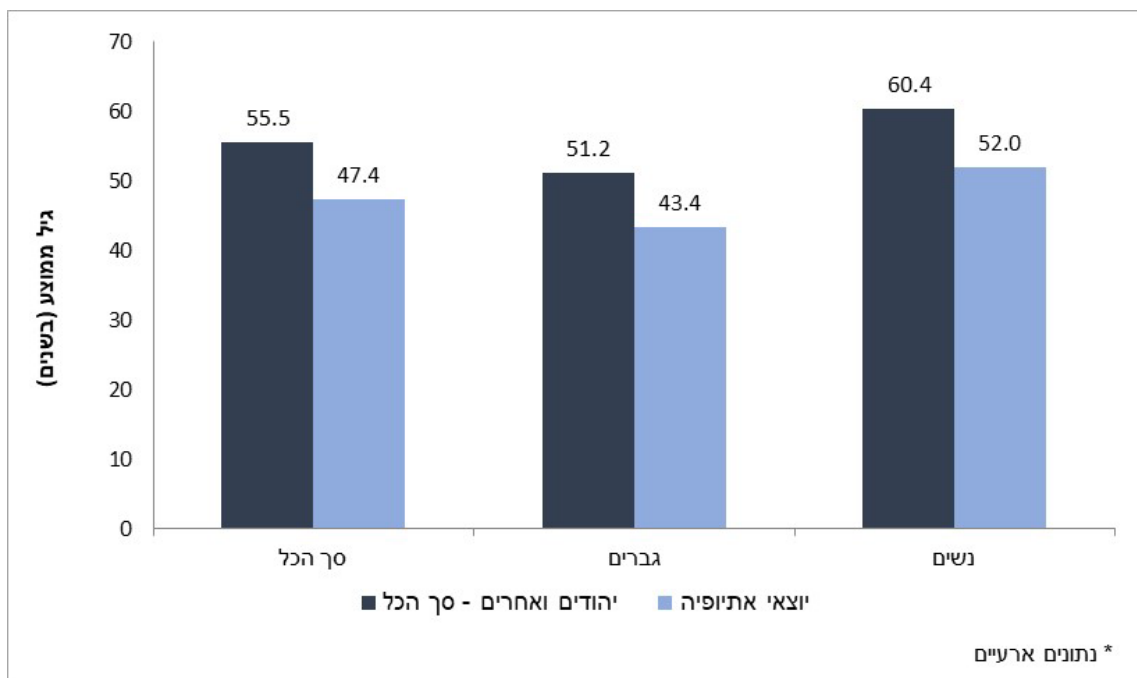
נתונים ממרשם אנשים עם מוגבלות³⁴

בשנת 2023 היו במרשם אנשים עם מוגבלות כ-1.163 מיליון אנשים עם מוגבלות, ומהם כ-942.2 אלף יהודים ואחרים וכ-220.7 אלף ערבים. בקרב היהודים והאחרים, היו כ-21.7 אלף יוצאי אתיופיה.

52.9% מיוצאי אתיופיה עם מוגבלות היו גברים, ו-47.1% היו נשים, כמו הרכב המינים בקרב כלל היהודים והאחרים עם מוגבלות (52.7% גברים ו-47.3% נשים). לעומת זאת, הגיל הממוצע של יוצאי אתיופיה עם מוגבלות (47.4) היה צעיר באופן משמעותי מהגיל הממוצע של כלל היהודים והאחרים עם מוגבלות (55.5), הן בקרב גברים (43.4 לעומת 51.2, בהתאמה) והן בקרב נשים (52.0 לעומת 60.4, בהתאמה).

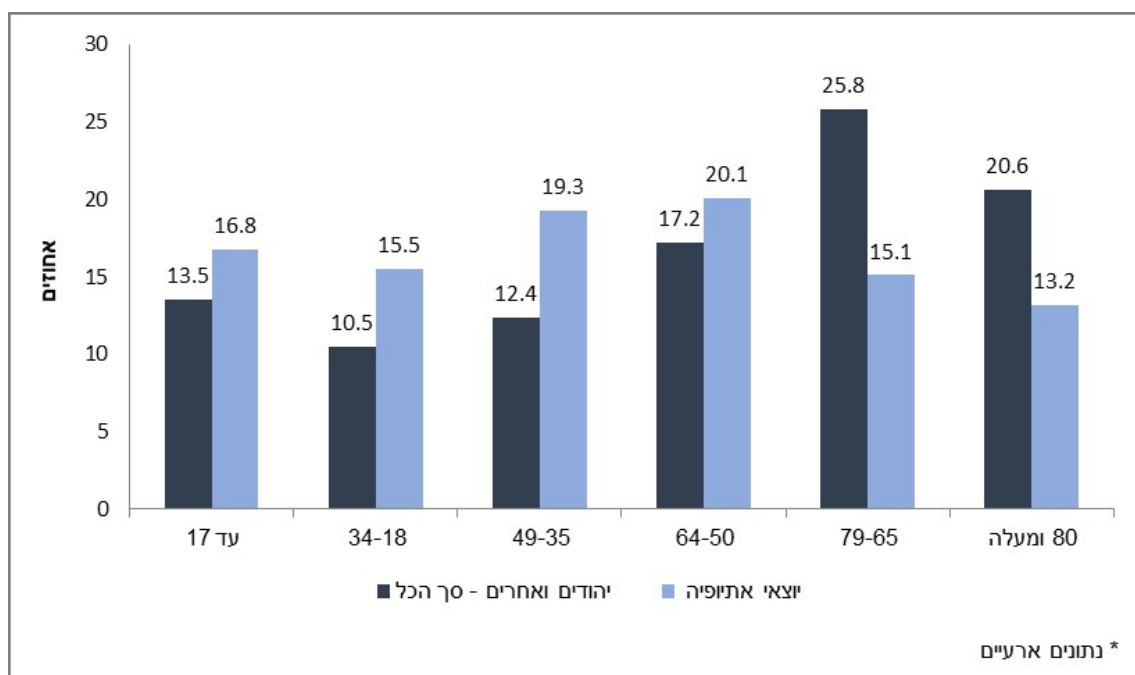
תרשים 16 - הגיל הממוצע של אנשים עם מוגבלות בקרב יהודים ואחרים ויוצאי אתיופיה, לפי מין,

***2023**

36.4% מכלל היהודים והאחרים היו בני 49 ומטה, לעומת 51.6% מיוצאי אתיופיה. לעומת זאת, האחוז של בני 65 ומעלה בקרב כלל היהודים והאחרים עם מוגבלות (46.4%) היה גבוה יותר מהאחוז בקרב יוצאי אתיופיה (28.3%).

תרשים 17 - יהודים ואחרים ויוצאי אתיופיה עם מוגבלות, לפי גיל, 2023*

שני סוגי המוגבלות הנפוצים ביותר בקרב יוצאי אתיופיה עם מוגבלות היו מוגבלות פיזית (34.6%) ומחלות כרוניות (28.3%). בנוסף, אחוז האנשים עם לקויות ראייה בקרב יוצאי אתיופיה (8.8%) היה גבוה באופן ניכר מהאחוז בקרב כלל היהודים והאחרים (4.1%). לעומת זאת, אחוז מקבלי גמלת סיעוד מהמוסד לביטוח לאומי בקרב יוצאי אתיופיה (21.7%) היה נמוך מהאחוז בקרב כלל היהודים והאחרים (34.4%).

למטא דאטה (הגדרות והסברים) בנושא

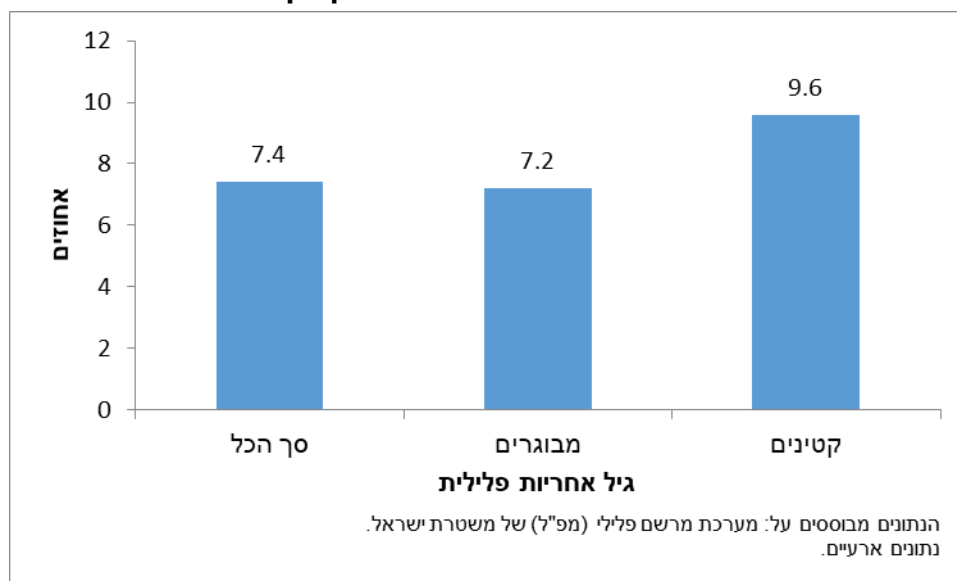
עומדים לדין במשפטים פליליים³⁵

22.6 אלף תושבי ישראל שעמדו לדין במשפטים פליליים, קיבלו פסק דין בשנת 2022. מתוכם היו 1,035 תושבי ישראל יהודים ואחרים שהם יוצאי אתיופיה (מהם 609 ילידי אתיופיה ו-426 ילידי ישראל שאביהם נולד באתיופיה).

בקרב כלל תושבי ישראל היהודים והאחרים שעמדו לדין, אחוז יוצאי אתיופיה שעמדו לדין היה 7.4%. אחוז יוצאי אתיופיה בקרב הקטינים שעמדו לדין היה גבוה באופן משמעותי מהאחוז בקרב המבוגרים (9.6% לעומת 7.2%, בהתאמה).

³⁵ הנתונים מבוססים על מערכת מרשם פלילי (מפ"ל) של משטרת ישראל, ומעודכנים למאי 2024. נתוני שנת פסק דין 2022 הם ארעיים. הנתונים מתייחסים לילידי אתיופיה או לילידי ישראל שאביהם נולד באתיופיה.

תרשים 18 - אחוז יוצאי אתיופיה בקרב תושבי ישראל יהודים ואחרים העומדים לדין במשפטים פליליים לפי גיל אחריות פלילית - שנת פסק דין 2022

מבוגרים העומדים לדין

בקרב מבוגרים יוצאי אתיופיה שעמדו לדין, 93.6% היו גברים. אחוז זה היה גבוה יותר מאחוז הגברים בקרב כלל המבוגרים תושבי ישראל היהודים והאחרים שעמדו לדין (89.4%).

אחוז המורשעים בדין בקרב מבוגרים יוצאי אתיופיה שעמדו לדין במשפטים פליליים היה 87.8%, בדומה לאחוז בקרב כלל המבוגרים תושבי ישראל היהודים והאחרים (87.1%).

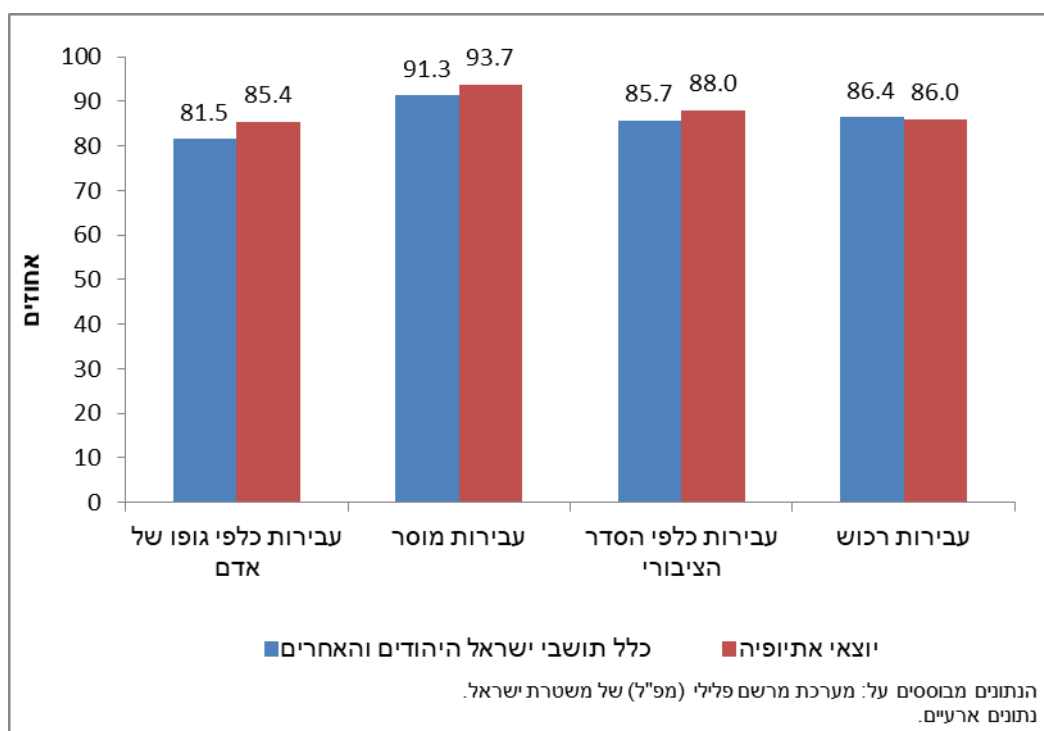
העבירות הבולטות בקרב מבוגרים יוצאי אתיופיה שעמדו לדין היו: עבירות כלפי הסדר הציבורי (40.7%), עבירות כלפי גופו של אדם (22.7%), עבירות רכוש (16.0%) ועבירות מוסר (13.5%).

בבחינת אחוז ההרשעה בעבירות אלו בקרב מבוגרים יהודים ואחרים ומבוגרים יוצאי אתיופיה עולה כי:

- בכל העבירות האלה אחוז ההרשעה של מבוגרים יוצאי אתיופיה היה גבוה יותר מהאחוז בקרב מבוגרים יהודים ואחרים מלבד **בעבירות רכוש** שבהן אחוז ההרשעה של יהודים ואחרים היה מעט גבוה יותר (86.4% לעומת 86.0% בקרב יוצאי אתיופיה).
- הפער הבולט ביותר היה **בעבירות כלפי גופו של אדם** – 85.4% הורשעו בקרב מבוגרים יוצאי אתיופיה לעומת 81.5% בקרב מבוגרים יהודים ואחרים.

תרשים 19 - אחוז המורשעים בדין בקרב מבוגרים תושבי ישראל יהודים ואחרים ויוצאי אתיופיה

העומדים לדין במשפטים פליליים, לפי קבוצות עבירה בולטות – שנת פסק דין 2022

קטינים העומדים לדין

בקרב קטינים יוצאי אתיופיה שעמדו לדין, אחוז הבנים היה 94.7%. גם אחוז זה היה גבוה יותר מאחוז הבנים בקרב כלל הבנים תושבי ישראל היהודים והאחרים (92.6%).

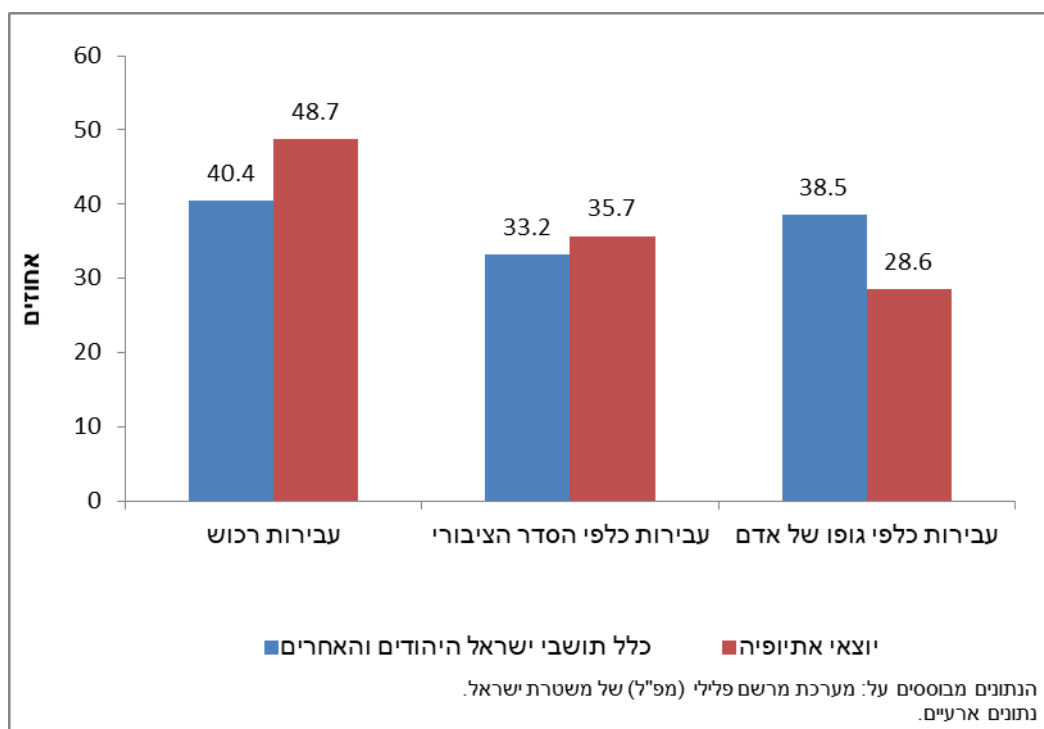
אחוז המורשעים בקרב קטינים יוצאי אתיופיה שעמדו לדין (42.1%) היה גבוה מעט מהאחוז בקרב כלל הקטינים תושבי ישראל היהודים והאחרים (39.7%).

קבוצות העבירה הבולטות שבגינן קטינים יוצאי אתיופיה עמדו לדין הן: עבירות רכוש (41.1%), עבירות כלפי גופו של אדם (29.5%) ועבירות כלפי הסדר הציבורי (14.7%).

בבחינת אחוז ההרשעה בעבירות אלו בקרב קטינים יהודים ואחרים וקטינים יוצאי אתיופיה עולה כי:

- אחוז הקטינים יוצאי אתיופיה שהורשעו **בעבירות רכוש** היה גבוה מהאחוז בקרב יהודים ואחרים (48.7% לעומת 40.4%, בהתאמה).
- אחוז הקטינים יוצאי אתיופיה שהורשעו **בעבירות כלפי גופו של אדם** היה נמוך מהאחוז בקרב יהודים ואחרים (28.6% לעומת 38.5%, בהתאמה).

**תרשים 20 - אחוז המורשעים בדין בקרב קטינים תושבי ישראל יהודים ואחרים ויוצאי אתיופיה
העומדים לדין במשפטים פליליים, לפי קבוצות עבירה בולטות - שנת פסק דין 2022**

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\) בנושא](#)